

Adroddiad ar gyfer	Yr Awdurdod Tân ac Achub	
Dyddiad	9 Tachwedd 2020	
Swyddog Arweiniol	Helen MacArthur, Prif Swyddog Cynorthwyol, (Cyllid ac Adnoddau)	
Swyddog Cyswllt	Julie Brown, Rheolwr Pensiynau	
Pwnc	Datganiad Polisi Disgresiynau ar gyfer Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân	

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Rhoi gwybod i'r Aelodau am y gofyniad ar y Rheolwr Cynllun (sef yr Awdurdod) i lunio Datganiad Polisi Disgresiynau ar gyfer Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân.
- 2 Ceisio cymeradwyaeth i'r penderfyniadau ym Mholisi Disgresiynau Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân a cheisio cymeradwyaeth, ar ran y rheolwr cynllun, y bydd penderfyniadau'n cael eu dirprwyo o ddydd i'r Prif Swyddog Tân a'r Trysorydd.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 3 Dan Reoliadau Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân mae'n ofynnol i'r Awdurdod wneud penderfyniadau ar faterion yn ymwneud ag elfennau disgresiynol penodol y cynllun. Rhaid i'r Awdurdod lunio a chyhoeddi polisi disgresiynau yn nodi a fydd disgresiwn yn cael ei ddefnyddio ai peidio.

ARGYMHELLION

- 4 Dyma ofyn i'r Aelodau gymeradwyo pob penderfyniad disgresiynol sydd yn Datganiad Polisi Disgresiynau Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân yn cynnwys, lle bo hynny'n briodol, dirprwyo penderfyniadau i'r Prif Swyddog Tân a'r Trysorydd.

SYLWADAU'R BWRDD PENSIWN LLEOL

- 5 Cafodd yr adroddiad hwn ei ystyried gan y Bwrdd Pensiwn Lleol ar 27 Mai 2020 ac ni amlygwyd unrhyw faterion o bwys.

CEFNDIR

- 6 Ar hyn o bryd, mae pedwar cynllun pensiwn yn bodoli ar gyfer diffoddwyr tân, sef Cynllun 1992 (FPS), Cynllun 2007 (NFPS), Cynllun Pensiwn Addasedig ar gyfer y system RDS (MPS) a Chynllun 2015. Mae'r polisi hwn yn nodi rhai o'r disgrisiynau sy'n berthnasol i'r cynlluniau ac mae'n ceisio cymeradwyaeth yr Awdurdod ar ffyrdd o ddelio â'r disgrisiynau hyn.

GWYBODAETH

- 7 Mae cynllun pensiwn y diffoddwyr tân yn mynnu bod pob rheolwr cynllun
- (i) yn cyhoeddi datganiad polisi ysgrifenedig ynghylch y modd y bydd yn defnyddio'r gwahanol ddisgrisiynau a ddarperir gan y cynlluniau pensiwn;
 - (ii) yn ei gadw dan adolygiad a
 - (iii) yn ei ddiwygio fel y bo angen.
- 8 Mae crynodeb o'r elfennau disgrisiynol ym mhob cynllun a'r dull a argymhellir wedi ei nodi yn y polisi disgrisiynau drafft yn atodiad A.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae'r Polisi Disgrisiynau yn darparu eglurhad ar gyfer gwneud penderfyniadau am rai materion yn ymwneud â phensiynau, gan gyfrannu at sicrhau cynaliadwyedd ariannol yr Awdurdod.
Cyllideb	Gall rhai penderfyniadau effeithio ar y gyllideb o ran taliadau pensiwn uwch gan y cyflogwr, a'r effaith ar brisiadau actiwaraid yn y dyfodol.
Cyfreithiol	Mae'r rheoliadau sy'n llywodraethu'r gwaith o weinyddu Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân yn darparu ar gyfer nifer o bwerau disgrisiwn ar ran yr Awdurdod Tân.
Staffio	Effaith bosibl ar lefelau staffio os yw rhai disgrisiynau yn effeithio ar y broses y mae aelod yn mynd drwyddi wrth wneud penderfyniadau am ymddeol. Effaith bosibl ar dderbyn dyrchafiadau dros dro.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Dim
Risgiau	Peidio â chydymffurfio â deddfwriaeth

Polisi Disgresiynau Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân

Math o ddogfen: Polisi

Rhif fersiwn: 3

Dyddiad adolygu: 15 Mehefin 2022

Mae'r disgresiynau canlynol yn agored i'w newid, naill ai yn unol ag unrhyw newid yn y rheoliadau neu oherwydd ystyriaeth briodol gan Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (ATAGC). Nid yw'r darpariaethau hyn yn rhoi unrhyw hawliau cyfundebol.

Rheoliadau a Disgresiynau Cynlluniau FPS (92), NFPS (2007) ac NFPS 2015**Argymhellion**

<u>RHAN 1 – CYNLLUN NFPS 2015</u>		
Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
Dirprwyo Cynllun NFPS 2015 (Rheoliad 14 (2))	Rhaid i'r rheolwr cynllun sicrhau bod y pwerau dirprwyedig yn briodol ac yn gyfoes.	O dan y Cynllun Dirprwyaeth mae gan yr Awdurdod yr hawl i ddirprwyo'r cyfrifoldeb o gyflawni'r holl faterion sy'n ymwneud â gweinyddiaeth a rheolaeth weithredol y gwasanaeth a'i swyddogaethau o ddydd i ddydd i'r Prif Swyddog Tân.
Optio i mewn (Rheoliad 21)	Optio i mewn i'r cynllun (Rheoliad 21). Bydd y sawl sy'n optio i mewn yn dod yn aelod actif o'r cynllun gan ddechrau yng nghyfnod y cyflog cyntaf yn dilyn y dyddiad pryd mae'r opsiwn yn cael ei ddefnyddio. Mae opsiwn i'r rheolwr cynllun amrywio'r dyddiad pryd mae'r person yn dod yn aelod actif, i ryw adeg pryd mae'r rheolwr cynllun yn ei ystyried yn briodol. [Rheoliad 21(5)]	Bydd y dyddiad optio i mewn yn dod i rym ar ddechrau cyfnod y cyflog cyntaf yn dilyn y dyddiad pryd caiff yr opsiwn ei ddefnyddio. (Er gwybodaeth – mae'r cyflog cyntaf bythefnos ymlaen llaw a phythefnos ar ôl dyddiad y cyflog misol).

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Optio allan ar ôl y tri mis cyntaf (Rheoliad 25)</p>	<p>Bydd y sawl sy'n optio i mewn yn rhoi'r gorau i fod mewn gwasanaeth pensiynadwy o ddyddiad cyntaf cyfnod y cyflog cyntaf yn dilyn y dyddiad pryd mae'r opsiwn yn cael ei ddefnyddio. Os yw'r rheolwr cynllun yn ystyried bod y diwrnod hwnnw'n amhriodol, gall amrywio'r dyddiad i ddyddiad cyntaf unrhyw gyfnod cyflog diweddarach y mae rheolwyr y cynllun yn ei ystyried yn briodol. [Rheoliad 25(2)(b)]</p>	<p>Bydd y dyddiad optio allan yn dod i rym ar ddechrau cyfnod y cyflog cyntaf yn dilyn y dyddiad pryd mae'r opsiwn yn cael ei ddefnyddio, cyn belled bod y ffurflenni optio allan yn cael eu derbyn cyn y terfynau amser misol ar gyfer prosesu'r gyflogres.</p>
<p>Cyflog pensiynadwy (Rheoliad 26). Mae gan y rheolwr cynllun ddisgresiwn i benderfynu a yw taliadau datblygiad proffesiynol parhaus (DPP) yn cael eu trin fel cyflog pensiynadwy ai peidio. (Rheoliad 26 (1)(d)).</p>	<p>Dan gynllun FPS1992 a chynllun 2007, roedd taliadau DPP yn cael eu trin fel rhai pensiynadwy ac yn cael eu cynnwys yn y dyfarniadau buddion fel Buddion Pensiwn Ychwanegol.</p>	<p>Bydd taliadau DPP yn parhau i fod yn bensiynadwy dan drefniadau Buddion Pensiwn Ychwanegol.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Cyfraniadau yn ystod absenoldeb o'r gwaith oherwydd salwch, anaf, anghydfod undebol neu absenoldeb awdurdodedig (Rheoliad 120). Yn berthnasol i bob cynllun.</p>	<p>Os yw aelod actif yn absennol o gyflogaeth y cynllun oherwydd salwch neu anaf ac nad oes ganddo hawl i dderbyn cyflog pensiynadwy, neu oherwydd anghydfod diwydiannol neu absenoldeb di-dâl awdurdodedig, gall dalu cyfraniadau aelod; os yw'n gwneud hynny, gall y rheolwr cynllun ei gwneud yn ofynnol iddo/iddi dalu cyfraniadau'r cyflogwr hefyd. (Rheoliad 120(2), (3) a (4)).</p>	<p>Salwch ac anaf (Rheoliad 120) - ATAGC yn cytuno i ddirprwyo i'r awdurdod i'r Prif Swyddog Tân, mewn ymgynghoriad â'r Trysorydd, i ystyried pob achos yn unigol i bennu pa unai y bydd yr unigolyn neu'r cyflogwr yn talu cyfraniadau'r cyflogwr.</p> <p>Anghydfod undebol (Rheoliad 120(3)) - Bydd raid i'r aelodau dalu cyfraniadau'r cyflogwr yn unol â Rheoliad 126(3) ym mhob achos pryd mae aelod actif yn prynu pensiwn yn ôl os oes anghydfod(au) diwydiannol.</p> <p>Absenoldeb di-dâl awdurdodedig (Rheoliad 120(4)) – mae'r Awdurdod yn cytuno dirprwyo'r cyfrifoldeb i'r Prif Swyddog Tân, mewn ymgynghoriad â'r Trysorydd, i ystyried pob achos yn unigol, i ystyried pob achos yn unigol i bennu pa un ai a fydd yr sailyn neu'r cyflogwr yn talu cyfraniadau'r cyflogwr.</p> <p>O ran pob achos pryd mae rheoliadau 120 paragraffau 2, 3 neu 4 yn berthnasol, rhaid talu'r cyfraniadau cyn pen 6 mis ar ôl i ATAGC ofyn am yr arian, ac ar y gyfradd sy'n berthnasol ar y pryd. Bydd ATAGC fel arfer yn gwneud cais am yr arian cyn pen 6 mis ar ôl i'r absenoldeb/anghydfod ddod i ben.</p>
<p>Sefydlu cyfrifon pensiwn: cyffredinol (Rheoliad 37)</p>	<p>Rhaid i'r rheolwr cynllun sefydlu a chynnal cyfrifon pensiwn ar gyfer aelodau'r cynllun, ond gellir eu cadw ar ffurf y mae'r rheolwr cynllun yn ei hystyried yn briodol. [Rheoliad 37(2)]</p>	<p>Bydd yr Awdurdod yn cynnal cyfrifon pensiwn ar gyfer aelodau'r cynlluniau yn y dull mwyaf addas ym marn yr Awdurdod.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Cau ac ailsefydlu cyfrif aelod actif (Rheoliad 46)</p>	<p>Os oes gan aelod fwy na dau gyfrif aelod actif a'i fod yn rhoi'r gorau i wasanaeth pensiynadwy â llai na thri mis o wasanaeth cymwys ar gyfer un cyfrif, rhaid cau'r cyfrif hwnnw a chyfuno'r buddion gydag un o'r lleill; caiff yr aelod ddewis pa un. Os bydd yr aelod yn methu dewis, mae gan y rheolwr cynllun ddisgresiwn i ddewis. [Rheoliad 46(3), (4) a (5)].</p>	<p>Ar adegau pryd mae'r aelod yn methu dewis y cyfrif y dylid cyfuno'r buddion ynddo, bydd yr Awdurdod yn dewis y cyfrif mwyaf addas ym marn yr Awdurdod. Yn fwy na thebyg hwn fydd y cyfrif mwyaf cost effeithiol i'r Awdurdod ond ystyrir pob achos yn ei rinwedd ei hun a rhaid darparu manylion llawn am yr amgylchiadau.</p>
<p>Cau cyfrif aelod gohiriedig ar ôl bwlch yn y gwasanaeth pensiynadwy nad yw'n hwy na phum mlynedd. (Rheoliad 58)</p>	<p>Os yw aelod gohiriedig yn dod i mewn i gyflogaeth bensynadwy eto ar ôl bwlch o bum mlynedd neu lai, rhaid i'r rheolwr cynllun gau cyfrif yr aelod gohiriedig ac adsefydlu cyfrif yr aelod actif, gan drosglwyddo cofnodion o'r cyfrif gohiriedig. Os oes gan y person fwy nag un cyfrif aelod gohiriedig perthnasol, rhaid iddo/iddi ddewis – cyn pen tri mis ar ôl dod i mewn i gyflogaeth y cynllun eto – pa un i'w ddewis. Os nad yw'n dewis, rhaid i'r rheolwr cynllun wneud y dewis ar ei ran. [Rheoliad 58(3) a (4)]</p>	<p>Pan fo gan aelod fwy nag un cyfrif gohiriedig ac y mae'n methu dewis pa gyfrif i'w gau bydd yr Awdurdod yn dewis y cyfrif mwyaf addas ym marn yr Awdurdod. Yn fwy na thebyg hwn fydd y cyfrif mwyaf cost effeithiol i'r Awdurdod ond ystyrir pob achos yn ei rinwedd ei hun.</p>
<p>Ymddeoliad a ysgogir gan y cyflogwr (Rheoliad 71)</p>	<p>Gall cyflogwr benderfynu bod aelod actif sy'n 55 mlwydd oed neu hŷn ond o dan 60 mlwydd oed ac sy'n cael ei ddiswyddo ar sail effeithlonrwydd busnes neu'n cael terfynu ei gyflogaeth drwy gyd-gytundeb, yn gallu derbyn taliad pensiwn ymddeol ar unwaith heb ostyngiad taliad cynnar. Caiff cyflogwr ddefnyddio'r disgresiwn hwn dim ond yw'r cyflogwr yn penderfynu y byddai dyfarnu pensiwn ymddeol ar y sail hwn yn gymorth i reoli ei swyddogaethau yn ddarbodus, effeithol ac effeithlon ar ôl ystyried y costau sy'n debygol o fod yn gysylltiedig â'r achos penodol hwnnw. [Rheoliad 71(1) a (2)]</p>	<p>Ni fydd yr Awdurdod fel arfer yn caniatáu talu buddiannau yn gynnar at ddibenion effeithlonrwydd busnes nac yn hepgor unrhyw ostyngiadau actiwaraid, ac eithrio dan amgylchiadau eithriadol, ar ôl ystyried yr achos busnes; rhaid i'r Prif Swyddog Tân gymeradwyo'r achos mewn ymgynghoriad â'r Trysorydd.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Arfer yr opsiwn o ran-ymddeoliad (Rheoliad 72) (h.y. ymddeoliad hyblyg)</p>	<p>Caiff aelod actif o gynllun 2015, sy'n 55 mlynedd oed o leiaf ac sydd â hawl i daliad pensiwn ar unwaith os yw'n gadael gwasanaeth pensiynadwy ac yn hawlio taliad pensiwn, ddewis hawlio ei holl bensiwn cronedig (2015) ond parhau mewn gwasanaeth pensiynadwy. Rhaid i'r person dan sylw roi rhybudd priodol i'r rheolwr cynllun a chymryd yr opsiwn o ran-ymddeoliad ar ddyddiad y cytunir arno rhwng yr aelod a'r rheolwr cynllun. [Rheoliad 72(5)]</p>	<p>Pan fo aelod sydd o leiaf 55 oed yn dewis hawlio ei holl bensiwn cronedig (2015) ond yn parhau mewn gwasanaeth pensiynadwy, bydd yr Awdurdod yn cytuno ar ddyddiad sydd fwyaf addas i'r Awdurdod, gan ystyried gofynion gweithredol.</p>
<p>Buddion Afiechyd – Adolygu dyfarniad afiechyd neu daliad o bensiwn ymddeol yn gynnar (Rheoliad 77)</p>	<p>Rhaid i'r rheolwr cynllun gael polisi ar gyfer adolygu, ar adegau sy'n addas yn eu tyb nhw, ddyfarniad pensiynau ar sail afiechyd pan fo'r derbynnydd o dan oedran pensiwn gohiriedig ac wedi bod yn derbyn y dyfarniad ers llai na 10 mlynedd, ac ar gyfer adolygu talu pensiynau gohiriedig yn gynnar ar sail afiechyd am yr amser y mae'r derbynnydd o dan oedran pensiwn gohiriedig. [Rheoliad 77(1) a (2)]</p>	<p>Bob 5 mlynedd, bydd yr Awdurdod yn adolygu pensiynau ar sail afiechyd mewn perthynas ag unigolion sydd o dan oedran pensiwn gohiriedig ac wedi bod yn derbyn y dyfarniad ers llai na 10 mlynedd, a bydd yn adolygu talu pensiynau gohiriedig yn gynnar ar sail afiechyd am yr amser y mae'r derbynnydd o dan oedran pensiwn gohiriedig.</p> <p>Caiff dyfarniadau ar sail anafiadau eu hadolygu yn unol â'r argymhelliad a wnaed gan Ymarferwr Meddygol Cymwys Annibynnol yn ei dystysgrif.</p>
<p>Canlyniadau adolygu (Rheoliad 78)</p>	<p>Os bydd y rheolwr cynllun, ar ôl adolygu pensiwn ar sail afiechyd haen is dan Rheoliad 77, yn penderfynu bod y derbynnydd yn gallu cyflawni'r dyletswyddau sy'n briodol i'r swydd y mae'r person wedi ymddeol ohoni ar sail afiechyd, rhaid i'r cyflog ystyried a yw am gynnig ailgyflogi ai peidio. [Rheoliad 78(3)]</p>	<p>Pan fo aelod yn derbyn pensiwn haen is ar sail afiechyd a'i fod methu â chyflawni dyletswyddau'r rôl y maent yn ymddeol ohoni, bydd yr Awdurdod yn ystyried cynnil ail-gyflogi'r unigolyn dan amgylchiadau unigol.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Cychwyn pensiynau (Rheoliad 79)</p>	<p>Os yw aelod gohiriedig yn gofyn am daliad pensiwn cynnar ar sail afiechyd, a bod ganddo hawl i hynny, rhaid i'r rheolwr cynllun benderfynu ar ddyddiad y taliad fel y dyddiad pryd mae'r person wedi methu â chyflawni cyflogaeth arferol oherwydd ei fod yn fethedig yn feddyliol neu'n gorfforol, neu os na ellir gwirio pryd yw'r dyddiad hwnnw, fel dyddiad cais yr aelod am daliad cynnar. [Rheoliad 79(7)]</p> <p>Os yw aelod gohiriedig yn gwneud cais am ohirio taliad pensiwn gohiriedig y tu hwnt i oedran pensiwn gohiriedig, neu'n gofyn am daliad cynnar gyda gostyngiad taliad cynnar cyn oedran pensiwn gohiriedig, bydd y rheolwr cynllun yn penderfynu ar ddyddiad y taliad ar ôl i'r hawliad am daliad gael ei wneud. [Rheoliad 79(8)]</p>	<p>Ystyrir cais am daliad cynnar dim ond dan amgylchiadau eithriadol os oes sail i gyfiawnhau gwneud hynny. Os ystyrir bod aelod gohiriedig yn gymwys i daliad pensiwn cynnar, bydd yr Awdurdod yn penderfynu ar ddyddiad y taliad hwnnw wedi i'r cais a, daliad gael ei wneud ar sail unigol. Ystyrir pob achos yn ei rinwedd ei hun a rhaid darparu manylion llawn am yr amgylchiadau.</p>
<p>Dewisiad i ddyrannu (Rheoliad 81)</p>	<p>Rhaid i'r rheolwr cynllun gydsynio i ddyrannu cyfran o bensiwn i ddibynnydd nad yw'n wŵr, gwraig, partner sifil neu bartner sy'n cydfyw ag aelod actif neu ohiriedig. (Gellir cadw cydsyniad yn ôl os nad yw'r rheolwr cynllun wedi'i fodloni bod y person a enwebir yn ddigon dibynnol ar yr aelod actif). [Rheoliad 81 (3)(b) a (4)]</p>	<p>Cyn cytuno i'w ddyfarnu, rhaid i'r Awdurdod fod yn fodlon bod y sawl a enwebir yn ddigon dibynnol ar yr aelod. Bydd yr Awdurdod yn ystyried tystiolaeth ariannol dros gyfnod o ddwy flynedd. Ystyrir pob achos yn unigol a bydd rhaid darparu manylion llawn am yr amgylchiadau.</p>
<p>Addasu budd a ddyrannwyd (Rheoliad 84)</p>	<p>Os yw aelod sydd wedi dewis dyrannu yn marw ar ôl cyrraedd 75 oed, ac nad yw swm y pensiwn dyfarnedig yn gymwys fel pensiwn cynllun y diffynnydd dan adran 167 o o Ddeddf Cyllid 2004 (rheolau buddion pensiwn marwolaeth), gellir addasu'r swm mewn modd a benderfynir gan y rheolwr cynllun. [Rheoliad 84(1) a (2)]</p>	<p>Pan nad ydi'r pensiwn dyranedig yn gymwys fel pensiwn cynllun y diffynnydd, rhaid i'r Awdurdod ei addasu'n briodol.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
Ystyr "partner sy'n goroesi" (Rheoliad 85)	Gellir ystyried partner sy'n cyd-fyw yn "bartner sy'n goroesi" a gall, o bosibl, fod yn gymwys i gael pensiwn ar yr amod ei fod yn bodloni rhai amodau penodol, ac un ohonynt yw bod rhaid iddo fod mewn "perthynas hirdymor" – am gyfnod o ddwy flynedd barhaus o leiaf – ar y dyddiad pryd mae angen ystyried yr hawl. Mae gan y rheolwr cynllun ddisgresiwn i ganiatáu i'r person fod yn gymwys os yw'r cyfnod yn llai na dwy flynedd. [Rheoliad 85(1)(b)(v) a (2)]	Pan fo Partner sy'n Goroesi wedi bod mewn perthynas hirdymor am gyfnod parhaus sy'n llai na dwy flynedd, fel arfer ni fydd yr Awdurdod yn caniatáu i berson fod yn gymwys heblaw mewn amgylchiadau eithriadol. Ystyrir pob achos yn ei rinwedd ei hun a rhaid darparu manylion llawn am yr amgylchiadau.
Y person y mae cyfandaliad budd marwolaeth yn daladwy iddo (Rheoliad 104)	Mae gan y rheolwr cynllun ddisgresiwn absoliwt ynglŷn â phwy sy'n dderbyn unrhyw gyfandaliad budd marwolaeth sy'n daladwy. [Rheoliad 104]	Bydd yr Awdurdod yn defnyddio ei ddisgresiwn ynglŷn â phwy fydd yn derbyn y taliad lwmp swm pan nad ydi'r mater yn un syml.
Talu pensiynau o dan "Buddion Marwolaeth" Rhan 6 (Rheoliad 109)	Os oes pensiwn plentyn yn ddyledus i blentyn cymwys dan 18 oed, bydd y rheolwr cynllun yn penderfynu i bwy y dylid ei dalu a bydd yn rhoi cyfarwyddiadau i'r person hwnnw ynglŷn â sut y dylid defnyddio'r taliad er budd y plentyn cymwys. [Rheoliad 109(2)]	Wrth dalu Buddion Marwolaeth i blentyn dyledus dan 18 oed, bydd yr Awdurdod yn ystyried fesul achos i bwy y dylid ei dalu a sut y dylid ei ddefnyddio.
Pensiynau partner sy'n goroesi a phlentyn cymwys: atal ac adennill (Rheoliad 110)	Mae gan y rheolwr cynllun hawl i roi'r gorau i dalu pensiwn partner sy'n goroesi a/neu bensiwn plentyn cymwys ac i adennill unrhyw daliad a wnaed mewn perthynas â phensiwn pan ymddengys i'r rheolwr cynllun fod y derbynnydd wedi gwneud datganiad ffug, neu'n fwriadol wedi cuddio ffaith bwysig mewn cysylltiad â'r dyfarniad. (Nid yw hyn yn effeithio ar hawl y rheolwr cynllun i adennill taliad neu ordaliad dan unrhyw ddarpariaeth arall pan fo'r rheolwr cynllun yn ystyried ei bod yn briodol gwneud hynny). [Rheoliad 110(2) a (3)]	Bydd yr Awdurdod yn rhoi'r gorau i dalu pensiwn partner sy'n goroesi a/neu bensiwn i blentyn cymwys ac yn adennill unrhyw daliad a wnaed pan ymddengys fod datganiad ffug wedi ei wneud neu phan fo ffaith bwysig wedi ei chydio yn fwriadol.

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Dyfarniadau dros dro o bensiynau plentyn cymwys: addasiadau diweddarach (Rheoliad 111)</p>	<p>Os oes pensiynau plant wedi eu gwneud i rai personau penodol ar y sail eu bod yn blant cymwys ac nad oedd unrhyw blant eraill, a'i bod yn ymddangos wedyn nad oedd rhai o'r plant hynny yn gymwys, neu fod plentyn cymwys arall heb gael taliad, mae gan y rheolwr cynllun ddisgresiwn i addasu swm y pensiynau fel sy'n ofynnol o ran y ffeithiau fel y maent yn ymddangos wedyn. Gellir gwneud yr addasiadau am yn ôl. [Nid yw hyn yn effeithio ar hawl y rheolwr cynllun i adennill taliad neu ordaliad o dan unrhyw ddarpariaeth arall pan fo'r rheolwr cynllun yn ystyried ei bod yn briodol gwneud hynny.] [Rheoliad 111(2) a (3)]</p>	<p>Pan fo plentyn yn gymwys/anghymwys i bensiwn plentyn, bydd yr Awdurdod yn addasu'r pensiwn hwnnw'n briodol. Ystyrir pob achos yn ei rinwedd ei hun a rhaid darparu manylion llawn am yr amgylchiadau.</p>
<p>Addasu buddion i gydymffurfio â Deddf Cyllid 2004 pan fydd farw aelodau dros 75 oed (Rheoliad 113)</p>	<p>Os bydd farw aelod ar ôl cyrraedd 75 oed, ac na fyddai unrhyw ran o bensiwn y mae person yn cael hawl iddo ar farwolaeth yn gymwys fel pensiwn cynllun dibynnydd at ddibenion adran 167 o Ddeddf Cyllid 2004 (rheolau buddion marwolaeth pensiwn), mae gan y rheolwr cynllun ddisgresiwn i addasu'r buddion sy'n daladwy i'r person fel y byddai'n gymwys o dan yr adran honno o'r Ddeddf. [Rheoliad 113(1)(a) a (2)]</p>	<p>Fe all yr Awdurdod addasu'r buddion sy'n daladwy i unigolion nad ydynt yn gymwys o dan y cynllun i ddibynnyddion p dan Ddeddf Cyllid 2004. Ystyrir pob achos yn ei rinwedd ei hun a rhaid darparu manylion llawn am yr amgylchiadau.</p>
<p>Cyfraniadau aelod (Rheoliad 119)</p>	<p>Pan fo newid yng nghyflogaeth cynllun, neu newid arwyddocaol yn effeithio ar gyflog pensiynadwy aelod yn ystod blwyddyn ariannol a bod y swm diwygiedig yn dod o fewn band cyfradd cyfraniad gwahanol, rhaid i'r rheolwr cynllun benderfynu y dylai'r gyfradd hon gael ei defnyddio a hysbysu'r aelod o gyfradd y cyfraniad newydd a'r dyddiad pryd y dylid ei defnyddio. [Rheoliad 119(5)]</p>	<p>Bydd yr Awdurdod yn asesu cyfraniadau pan fydd newid i gyflog pensiynadwy aelod a bydd yn adolygu cyfraddau yn briodol. Bydd yr aelod yn derbyn cadarnhad ysgrifenedig o'r newid ar adeg y newid. Wrth ganfod y gyfradd briodol ar gyfer cyfraniadau aelod, dan rai amgylchiadau penodol dylid diystyru gostyngiad cyflog yn unol â Rheoliad rhif 120.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Didynnu a thalu cyfraniadau (Rheoliad 123)</p>	<p>Gallai cyfraniadau aelod sy'n ddyledus o dan Reoliad 119 gael eu didynnu gan gyflogwr y cynllun o bob rhandaliad o gyflog pensynadwy fel y daw'n ddyledus, oni bai y cytunwyd ar ddull arall o dalu rhwng y rheolwr cynllun a'r aelod. [Rheoliad 123(1)]</p> <p>Gallai cyfraniadau sy'n ddyledus mewn perthynas ag absenoldeb o'r gwaith ar seibiant gwasanaeth lluoedd wrth gefn gael eu didynnu o unrhyw daliad a wneir dan Ran 5 o Ddeddf Lluoedd Wrth Gefn ac Ategol (Amddiffyn Buddiannau Sifil) 1951. [Rheoliadau 123(2)]</p> <p>Gallai cyfraniadau y mae'n rhaid i'r aelod eu talu, neu y mae wedi dewis eu talu dan Reoliadau 111 a 113, gael eu talu drwy gyfandaliad neu drwy ddidynnu o randaliadau o gyflog pensynadwy fel y cytunir rhwng yr aelod a'r rheolwr cynllun. [Rheoliad 123(3)]</p>	<p>Bydd yr Awdurdod yn sicrhau bod cyfraniadau'r aelod dan Reoliad 119 yn cael eu didynnu bob rhandaliad o gyflog pensynadwy fel y daw'n ddyledus oni bai y cytunwyd ar ddull arall o dalu rhwng yr Awdurdod a'r aelod. Bydd yr Awdurdod yn sicrhau bod cyfraniadau'r aelod sydd yn ddyledus mewn perthynas ag absenoldeb o'r gwaith ar seibiant gwasanaeth lluoedd arfog wrth gefn yn cael eu didynnu am unrhyw daliad a wneir dan Ran 5 o Ddeddf Lluoedd Wrth Gefn ac Ategol (Amddiffyn Buddiannau Sifil) 1951. Bydd yr Awdurdod yn sicrhau bod cyfraniadau sy'n ddyledus gan yr aelod, neu y mae wedi dewis eu talu o dan Reoliadau 120 a 121, yn cael eu talu drwy gyfandaliad neu drwy ddidynnu o randaliadau o gyflog pensynadwy fel y cytunir rhwng yr Aelod ar Awdurdod, i'w gytuno fesul achos.</p>
<p>Datganiad o hawlogaeth (Rheoliad 144)</p>	<p>Rhaid i'r rheolwr cynllun bennu, mewn datganiad ynghylch hawlogaeth, beth yw'r "dyddiad gwarant" ar gyfer cyfrifo'r gwerth cyfwerth ag arian parod neu'r gwerth trosglwyddo; rhaid i'r dyddiad hwn syrthio o fewn y tri mis sy'n dechrau ar y dyddiad pryd mae'r aelod yn gwneud cais am y datganiad ynghylch hawl, ac o fewn deg diwrnod sy'n dod i ben ar y dyddiad pryd mae'r aelod yn cael y datganiad. Mae gan y rheolwr cynllun ddisgresiwn, os yw'n credu bod hynny'n rhesymol, i ymestyn y dyddiad hwn i chwe mis o gais yr aelod, os na ellir, am resymau y tu hwnt i reolaeth y rheolwr cynllun, gyfrifo'r gwerth trosglwyddo cyn diwedd y cyfnod o dri mis. [Rheoliad 144(4)]</p>	<p>Argymhellir na fydd dyddiad cyfrifo'r gwerth trosglwyddo ond yn cael ei ymestyn pan na ellir cael gafael ar yr wybodaeth sydd ei hangen i gyfrifo'r gwerth trosglwyddo cyn diwedd y cyfnod o dri mis, neu pan fo amgylchiadau y tu hwnt i'w rheolaeth. Ni chaiff dyddiad yr estyniad ei ymestyn y tu hwnt i chwe mis ar ôl cais yr aelod.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Cais am dderbyn taliad trosglwyddo (Rheoliad 150). Mae hyn yn berthnasol i bob cynllun.</p>	<p>Mae terfyn amser o flwyddyn rhwng dod yn aelod actif a gwneud cais i drosglwyddo taliad o gynllun pensiwn analwedigaethol. Mae gan y rheolwr cynllun ddisgresiwn i ymestyn y cyfnod hwn. [Rheoliad 150(3)]</p>	<p>Nid yw'n bolisi gan yr Awdurdod i ystyried ymestyn y terfyn amser ar gyfer trosglwyddo hawliau pensiwn blaenorol wedi deuddeg mis o ymuno oni bai:</p> <p>(i) bod yr aelod o'r cynllun wedi gofyn i ymchwiliadau ddechrau cyn pen y terfyn o ddeuddeg mis, neu</p> <p>(ii) bod rheswm i gredu na fyddai'r unigolyn wedi gwybod bod angen gofyn am ymchwiliad i drosglwyddiad posibl i mewn neu hawliau pensiwn blaenorol o fewn y terfyn amser o ddeuddeg mis, a bod ffeiliau Adnoddau Dynol a/neu pensiwn yn cefnogi hyn. Dim ond mewn amgylchiadau eithriadol y bydd cyfnod hirach o amser yn cael ei ganiatáu oni bai fod rheswm hysbys neu siawns y bydd y gweithiwr yn cael mynediad at ei hawliau pensiwn o fewn y 12 mis nesaf.</p> <p>Mae hyn yn berthnasol hefyd i geisiadau trosglwyddo cynllun pensiwn galwedigaethol.</p>
<p>Datganiad Trosglwyddo (Rheoliad 151)</p>	<p>Gall y rheolwr cynllun fynnu bod aelod actif yn gofyn i reolwr cynllun pensiwn blaenorol nad yw'n glwb i ddarparu datganiad o swm y pensiwn a drosglwyddwyd y byddai gan yr aelod hawl i'w gyfrifo ar yr amod fod y dyddiad trosglwyddo rhwng dau fis o ddyddiad y datganiad. [Rheoliad 151(2)]</p>	<p>Argymhellir cymeradwyo'r disgresiwn hwn; caiff pob achos ei ystyried ar sail unigol.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Datganiad o werth trosglwyddiad clwb (Rheoliad 153)</p>	<p>Gall y rheolwr cynllun fynnu bod aelod actif yn gofyn i reolwr cynllun pensiwn clwb blaenorol ddarparu datganiad o swm y pensiwn a drosglwyddwyd y byddai gan yr aelod hawl i'w gyfrifo ar yr amod fod y dyddiad trosglwyddo rhwng dau fis o ddyddiad y datganiad. [Rheoliad 153(2)]</p>	<p>Argymhellir cymeradwyo'r disgresiwn hwn; caiff pob achos ei ystyried ar sail unigol.</p>
<p>Apelau a phenderfyniadau Apêl ynghylch cofnodion ar dystysgrif (Rheoliad 157)</p>	<p>Os nad yw aelod yn fodlon â thystysgrif sy'n nodi'r manylion sydd yn eu cyfrif(on) pensiwn fel sy'n ofynnol o dan Reoliad 156, gall fynnu bod y rheolwr cynllun yn delio â'u hanghytundeb dan drefniadau a weithredir gan y rheolwr cynllun yn unol â gofynion adran 50 o Ddeddf Pensiynau 1995 (datrys anghydfodau) a Rheoliadau Cynlluniau Pensiwn Galwedigaethol (Gweithdrefnau Mewnol ar gyfer Datrys Anghydfodau) 2008. Rhaid i'r rheolwr cynllun gael y trefniadau hyn. [Rheoliadau 157(1)]</p>	<p>Os nad yw aelod yn fodlon â thystysgrif sy'n nodi'r manylion sydd yn ei gyfrif(on) pensiwn fel sy'n ofynnol o dan Reoliad 156, mae'r Weithdrefn Fewnol ar gyfer Datrys Anghydfodau yn nodi'r broses y dylai'r aelod ei dilyn i geisio datrysiaid.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Treuliau pob un o'r parffion (Rheoliad 161)</p>	<p>Os yw'r bwrdd apeliadau meddygol yn penderfynu o blaid y rheolwr cynllun, ac yn dweud bod yr apêl, yn eu barn nhw, yn un ddisylwedd, gwacsaw neu'n amlwg yn ddi-sail, gall y rheolwr cynllun fynnu bod yr apelydd yn talu swm nad yw'n uwch na chyfanswm y ffioedd a'r lwfansau sy'n daladwy i'r bwrdd o dan Reoliad 160(1) fel y mae'r rheolwr cynllun yn ei ystyried yn briodol. [Rheoliad 161(2)]</p> <p>Os yw'r apelydd yn tynnu'n ôl yr apêl sy'n gofyn am ganslo neu ohirio'r dyddiad a benodwyd ar gyfer cyfweliad a/neu archwiliad meddygol llai na 22 diwrnod gwaith cyn y dyddiad a benodwyd, gall y rheolwr cynllun fynnu bod yr aelod yn talu swm nad yw'n uwch na chyfanswm y ffioedd a'r lwfansau sy'n daladwy i'r bwrdd o dan Reoliad 160(1), fel y mae'r rheolwr cynllun yn ei ystyried yn briodol. [Rheoliad 161(3)(a)]</p> <p>Os yw gweithredoedd neu anweithredoedd yr apelydd yn achosi i'r bwrdd ganslo neu ohirio'r dyddiad a benodwyd neu'r cyfweliad a/neu'r archwiliad meddygol llai na 22 diwrnod cyn y dyddiad a benodwyd, gall y rheolwr cynllun fynnu bod yr aelod yn talu swm nad yw'n uwch na chyfanswm y ffioedd a'r lwfansau sy'n daladwy i'r bwrdd o dan Reoliad 160(1), fel y mae'r rheolwr cynllun yn ei ystyried yn briodol. [Rheoliad 161(3)(b)]</p>	<p>Ym mhob un o'r achosion uchod, bydd yr Awdurdod yn mynnu bod yr apelydd yn talu'r uchafswm a ganiateir heb fod yn uwch na chyfanswm y ffioedd a lwfansau sy'n daladwy i'r bwrdd o dan Reoliad 170(1)</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Rôl Ymarferwr Meddygol Cymwys Annibynnol mewn penderfyniadau gan y rheolwr cynllun (Rheoliad 162)</p>	<p>Rhaid i'r rheolwr cynllun ddewis Ymarferwr Meddygol Cymwys Annibynnol i ddarparu barn ysgrifenedig am faterion meddygol na ellir ond eu penderfynu drwy ystyried barn o'r fath. [Rheoliad 162(1)]</p> <p>Os yw person, yn fwriadol neu'n esgeulus, yn methu â mynd i archwiliad meddygol gan yr Ymarferwr Meddygol Cymwys Annibynnol, a bod yr Ymarferwr hwnnw'n methu rhoi barn ar sail y dystiolaeth feddygol sydd ar gael, gall y rheolwr cynllun wneud y penderfyniad ar sail y dystiolaeth feddygol y mae'r rheolwr cynllun yn ei hystyried yn addas, neu heb dystiolaeth feddygol. [Rheoliad 162(7)]</p>	<p>Os yw person, yn esgeulus, wedi methu â mynd i archwiliad meddygol gan yr Ymarferwr Meddygol Cymwys Annibynnol, a bod yr Ymarferwr hwnnw'n methu rhoi barn ar sail y dystiolaeth feddygol sydd ar gael, bydd yr Awdurdod yn gwneud y penderfyniad ar sail y dystiolaeth feddygol y mae'n ei hystyried yn addas, neu heb dystiolaeth feddygol</p>
<p>Adolygu barn feddygol (Rheoliad 163)</p>	<p>Pan fo aelod yn gofyn am gael adolygiad o farn Ymarferwr Meddygol Cymwys Annibynnol yng ngoleuni tystiolaeth newydd a gafwyd gan y rheolwr cynllun cyn pen 28 diwrnod ar ôl i'r aelod gael y farn, caiff y rheolwr cynllun gytuno i roi cyfle i'r Ymarferwr hwnnw adolygu'r farn. [Rheoliad 163(1). Ar ôl cael ymateb yr Ymarferwr, rhaid i'r rheolwr cynllun gadarnhau neu ddiwygio ei benderfyniad gwreiddiol a hysbysu'r aelod o'r penderfyniad. [Rheoliad 163(4) a (5)]</p>	<p>Pan fo'r Awdurdod yn derbyn tystiolaeth newydd gan aelod cyn pen 28 diwrnod ar ôl i'r aelod gael y farn, bydd yr Awdurdod yn gofyn i'r Ymarferwr Meddygol Cymwys Annibynnol adolygu'r farn. Ar gyngor yr Ymarferwr hwnnw, bydd yr Awdurdod yn adolygu'r penderfyniad gwreiddiol a chynghori'r aelod yn unol â hynny.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Hysbysiad o apêl (Rheoliad 165)</p>	<p>Os yw aelod yn dymuno apelio yn erbyn penderfyniad gan y rheolwr cynllun, a bod ei gŵyn yn ymwneud â'r farn feddygol y gwnaed y penderfyniad yn seiliedig arni, gall apelio i fwrdd o ganolwyr meddygol. Rhaid gwneud yr apêl cyn pen 28 diwrnod ar ôl y dyddiad pryd mae'r aelod yn cael y dogfennau perthnasol o dan Rheoliad 154(4). Os na wneir yr apêl o fewn y terfyn amser hwn, a bod y rheolwr cynllun o'r farn nad oherwydd methiant y person ei hun y mae'r person wedi peidio â rhoi hysbysiad o fewn y cyfnod gofynnol, mae gan y rheolwr cynllun ddisgresiwn i ymestyn y terfyn amser am gyfnod y mae rheolwr y cynllun yn ei ystyried yn briodol, ond nid mwy na chwe mis ar ôl y dyddiad pryd darparwyd dogfennau Rheoliad 154(4). [Rheoliad 165(2)]</p>	<p>Os na wneir yr apêl o fewn y terfyn amser a nodwyd, a bod yr Awdurdod o'r farn nad oherwydd methiant y person ei hun y mae'r person wedi peidio â rhoi hysbysiad o fewn y cyfnod gofynnol, bydd yr Awdurdod yn ymestyn y terfyn amser hyd at uchafswm o fis o ddyddiad y terfyn amser gwreiddiol.</p>
<p>Cyfeirio apêl i'r bwrdd (Rheoliad 166)</p>	<p>Pan fo aelod wedi rhoi hysbysiad o apêl i fwrdd o ganolwyr meddygol, cyn i'r bwrdd drefnu amser a lle ar gyfer y cyfweiliad a'r archwiliad meddygol, bydd aelod o'r bwrdd yn adolygu'r dogfennau a ddarparwyd i'r bwrdd yn unol â Rheoliad 166. Os yw'r aelod o'r bwrdd o'r farn y gallai'r bwrdd ystyried yr apêl yn un wacsaw, blinderus neu'n amlwg yn un ddi-sail, bydd yr aelod o'r bwrdd yn hysbysu Gweinidogion Cymru o hynny. Caiff y rheolwr cynllun gopi o hyn, a rhaid iddynt hwythau, yn eu tro, anfon copi ohono i'r aelod o'r cynllun gan ei hysbysu bod ei apêl yn aflwyddiannus, mae'n bosibl y bydd rhaid i'r aelod dalu costau'r rheolwr cynllun, a chan ofyn am gadarnhad gan yr aelod cyn pen 14 diwrnod ar ôl dyddiad y rhybudd a yw, yn yr amgylchiadau, yn dymuno gwneud yr apêl ynteu ei thynnu'n ôl. [Rheoliad 166(8) i (12)]. Rhaid i'r rheolwr cynllun roi gwybod i Weinidogion Cymru beth yw ymateb yr apelydd, a byddant hwy yn hysbysu'r bwrdd o hynny.</p>	<p>Os ydi'r Bwrdd Apeliadau Meddygol yn penderfynu bod yr apêl yn 'un wacsaw, blinderus neu'n amlwg yn un ddi-sail' bydd yr Awdurdod yn mynnu bod yr apelydd yn talu swm priodol iddo heb fod yn uwch na'r swm sydd wedi ei gapio yn unol â'r rheoliadau.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
Y weithdrefn pan wneir apêl (Rheoliad 167)	Rhaid i'r rheolwr cynllun benderfynu pa bersonau a fydd yn mynychu'r cyfweiliad fel ei gynrychiolwyr. Hefyd, rhaid i'r rheolwr cynllun penderfynu a yw am gyflwyno tystiolaeth ysgrifenedig neu ddatganiad ysgrifenedig ai peidio (a rhaid iddo benderfynu ar ymateb i unrhyw dystiolaeth ysgrifenedig neu ddatganiad ysgrifenedig gan yr apelydd). [Rheoliad 167(6) i (9)]	Bydd yr Awdurdod yn cyflwyno tystiolaeth ysgrifenedig i'r Bwrdd Apeliadau Meddygol yn unol â'r rheoliadau.
Apeliadau ar faterion eraill (Rheoliad 173)	Os yw aelod yn anghytuno â phenderfyniad rheolwr cynllun ynghylch dyfarniad o dan Rheoliad 161 ac nad yw'r anghytundeb yn ymwneud â mater o natur feddygol, gall yr aelod fynnu bod y rheolwr cynllun yn delio â'r anghytundeb dan ofynion y mae'n rhaid i'r rheolwr cynllun eu cael yn unol ag adran 50 o Ddeddf Pensiynau 1995 (gofyniad ar gyfer trefniadau datrys anghydfodau) a Rheoliadau Cynlluniau Pensiwn Galwedigaethol (Diwygiadau Canlyniadol ac Amrywiol Gweithdrefnau Mewnol ar gyfer Datrys Anghydfodau) 2008. [Rheoliad 173]	Os yw aelod yn anghytuno â phenderfyniad yr Awdurdod ynghylch dyfarniad o dan Rheoliad 161 ac nad yw'r anghytundeb yn ymwneud â mater o natur feddygol, gall yr aelod ddilyn Gweithdrefn Fewnol yr Awdurdod ar gyfer Datrys Anghydfodau.
Talu pensiynau Cymudo pensiynau bach (Rheoliad 177)	Os nad yw'r hawl pensiwn sydd gan aelod o'r cynllun, neu'r hawl pensiwn sydd gan fuddiolwr aelod, yn uwch na'r uchafswm cymudo pensiynau bach, caiff y rheolwr cynllun dalu'r hawl fel cyfandaliad. Fodd bynnag, byddai hwn yn amodol ar gael cydsyniad y derbynnydd a rhaid i'r cyfandaliad gydymffurfio â'r darpariaethau cymudo sy'n berthnasol yn yr amgylchiadau. [Rheoliad 177(3)]	Lle bo hynny'n briodol bydd yr Awdurdod yn caniatáu cymudo pensiynau bach i gyfandaliad yn unol â'r cyfyngiadau ariannol a osodwyd. Ystyrid pob achos ar sail unigol.

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Taliadau ar gyfer personau sy'n analluog i reoli eu busnes eu hunain (Rheoliad 178)</p>	<p>Os yw'n ymddangos i'r rheolwr cynllun fod person ac eithrio plentyn cymwys sydd â hawl i fuddion dan y cynllun, yn analluog i reoli ei fusnes ei hun oherwydd analluogrwydd meddyliol neu fel arall, caiff y rheolwr cynllun dalu'r buddion neu ran ohonynt i berson sy'n gofalu am y person sydd â hawl, neu berson arall y gallai'r rheolwr cynllun benderfynu arno, i'w defnyddio er budd y person sydd â hawl. Os nad yw'r rheolwr cynllun yn talu'r buddion yn y ffordd hon, caiff y rheolwr cynllun eu defnyddio mewn modd y penderfyna sydd er budd y person sydd â hawl, neu unrhyw fuddiolwyr i'r person hwnnw. [Rheoliad 178]</p>	<p>Yr Awdurdod fydd yn gwneud y penderfyniad terfynol ynghylch pwy fydd yn derbyn y swm dyledus os ydi'r unigolyn yn analluog o reoli ei fusnes ei hun.</p>
<p>Taliadau sy'n ddyledus mewn perthynas â phersonau a fu farw (Rheoliad 179)</p>	<p>Os, pan fydd farw person, na fydd y cyfanswm sy'n ddyledus i gynrychiolwyr personol y person hwnnw dan y cynllun (gan gynnwys unrhyw beth sy'n ddyledus pan fydd farw'r person) yn uwch na'r terfyn a nodir yn Neddff Gweinyddu Ystadau (Taliadau Bychain) 1965, gall y rheolwr cynllun dalu'r cyfan neu ran o'r swm sy'n ddyledus i'r cynrychiolwyr personol neu unrhyw berson neu bersonau sy'n ymddangos i reolwr cynllun ei fod â hawl i'r ystâd, heb orfod cyflwyno grant profiant neu lythyrau gweinyddu. [Rheoliad 179]</p>	<p>Wrth dalu buddion sy'n ddyledus i gynrychiolwyr personol, bydd yr Awdurdod yn ystyried pob achos ar sail unigol.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Fforffedu: troseddau a gyflawnir gan aelodau, partneriaid sy'n goroesi neu blant cymwys (Rheoliad 181)</p> <p>Fforffedu pensiynau: troseddau a gyflawnir gan bersonau eraill (Rheoliad 182)</p> <p>Fforffedu cyfandaliad budd marwolaeth: troseddau a gyflawnir gan bersonau eraill (Rheoliad 183)</p> <p>Fforffedu: rhwymedigaethau ariannol perthnasol a cholledion ariannol perthnasol (Rheoliad 184)</p>	<p>Os yw aelod, partner sy'n goroesi neu blentyn cymwys yn cael ei ddyfarnu'n euog o drosedd berthnasol, gall y rheolwr cynllun gadw'n ôl bensynau sy'n daladwy dan y cynllun i aelod, unrhyw berson mewn perthynas â'r aelod, partner sy'n goroesi neu blentyn cymwys, i'r graddau ac am gyfnod y mae'n eu hystyried yn briodol. Mae'r "drosedd berthnasol" yn cael ei diffinio yn y Rheoliad hwn. Mae'r diffiniad yn cynnwys troseddau sy'n niweidiol i'r Wladwriaeth (gan gynnwys teyrnfradwriaeth) neu sy'n debygol o arwain at golli hyder yn ddifrifol yn y gwasanaethau cyhoeddus. Nodir rhai amodau yn y Rheoliad, e.e. dim ond rhan o'r pensiwn sy'n uwch nag unrhyw isafswm pensiwn gwarantedig y gellir ei gadw'n ôl. [Rheoliad 181 (1), (2), (3) a (5).]</p> <p>Pan fo pensiwn yn cael ei gadw'n ôl, gall y rheolwr cynllun, unrhyw bryd, ac i'r cyfryw raddau ac am y cyfryw gyfnod sy'n addas yn ôl y rheolwr, gymhwyso'r pensiwn er budd unrhyw ddibynnydd sydd gan yr aelod, neu ei adfer i'r aelod. [Rheoliad 181 (4)]</p> <p>Os yw partner sy'n goroesi neu blentyn cymwys yn cael ei ddyfarnu'n euog o lofruddio aelod o gynllun y byddai ei fuddion yn deillio ohono, rhaid i'r rheolwr cynllun gadw'n ôl y cyfan o bensyn y goroeswr neu'r plentyn a fyddai'n daladwy fel arall. Fodd bynnag, os yw partner sy'n goroesi neu blentyn cymwys yn cael ei ddyfarnu'n euog o ddynladdiad yr aelod neu unrhyw drosedd arall, ac eithrio lofruddiaeth, y mae lladd yr aelod yn anghyfreithlon yn elfen ynddi, mae gan y rheolwr cynllun ddisgresiwn i gadw'n ôl y pensiwn y byddai ganddo hawl iddo fel arall neu beidio. Rhaid i'r swm a gedwir yn ôl fod y rhan o'r pensiwn sy'n uwch nag unrhyw isafswm pensiwn gwarantedig yn unig. Os yw'r gollfarn yn cael ei diddymu yn ddiweddarach, rhaid i'r pensiwn gael ei adfer gan ddod i rym ar ôl y dyddiad pryd bu farw'r aelod. Os yw'r person, ar ôl i'r gollfarn gael ei diddymu, yn cael ei ddyfarnu'n euog eto o lofruddiaeth,</p>	<p>Wrth fforffedu pensiwn, bydd yr Awdurdod yn ystyried pob achos ar sail unigol a bydd angen a rhaid darparu manylion llawn am yr amgylchiadau.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
	<p>dynladdiad neu drosedd gysylltiedig fel yr amlinellir uchod, caiff unrhyw adferiad ei ganslo. [Rheoliad 182(1) i (5)]</p> <p>Os yw person yn cael ei ddyfarnu'n euog o drosedd berthnasol, h.y. llofruddiaeth neu ddynladdiad yr aelod, neu unrhyw drosedd arall y mae lladd yr aelod yn anghyfreithlon yn elfen ynddi, rhaid i'r rheolwr cynllun gadw'n ôl y cyfan o unrhyw gyfandaliad budd marwolaeth sy'n daladwy i'r person hwnnw. Fodd bynnag, os caiff y gollfarn ei diddymu yn ddiweddarach ar apêl, caiff y rheolwr cynllun, i'r cyfryw raddau ac am y cyfryw gyfnod ag yr ystyria'n addas, adfer i'r person y swm o bensiwn a gadwyd yn ôl. Os yw'r person, ar ôl i'r gollfarn gael ei diddymu, yn cael ei ddyfarnu'n euog eto o llofruddiaeth, dynladdiad neu drosedd gysylltiedig fel yr amlinellir uchod, caiff unrhyw adferiad ei ganslo. [Rheoliad 183]</p> <p>Os oes gan aelod rwymedigaeth ariannol berthnasol neu os yw wedi achosi colled ariannol berthnasol, caiff y rheolwr cynllun, i'r cyfryw raddau ac am y cyfryw gyfnod yr ystyria'n briodol, gadw'n ôl fuddion sy'n daladwy i'r person hwnnw dan y cynllun. Mae "rhwymedigaeth ariannol berthnasol" a "cholled ariannol berthnasol" eu diffinio yn y Rheoliad. Mae rhai terfynau penodol, e.e. ni chaiff y swm a gedwir yn ôl ond bod yn swm sy'n uwch nag isafswm pensiwn gwarantiedig y person ac ni chaiff y rheolwr cynllun ei gadw'n ôl ond os nad oes anghydfod am y swm neu, os oes anghydfod, fod gorchymyn llys neu gymrodeddwr wedi'i ddyfarnu. Rhaid i'r rhwymedigaeth ariannol fod wedi digwydd i'r cyflogwr ar ôl i'r person ddod yn aelod actif ac wedi deillio o gyflogaeth yn y cynllun neu fod yn gysylltiedig â'r gyflogaeth yn y cynllun y daeth y person yn aelod o'r cynllun, ac yn deillio o weithred neu anweithred droseddol, esgeulus neu dwyllodrus. Nodir y weithdrefn yn Rheoliad 186. [Rheoliad 184]</p>	

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
Gwrthgyfrif (Rheoliad 185)	Mae gan y rheolwr cynllun ddisgresiwn i wrthgyfrif "rhwymedigaeth ariannol berthnasol" yn erbyn hawlogaeth aelod i fuddion o dan y cynllun, yn ddibynnol ar rai amodau). Nodir y weithdrefn yn Rheoliad 186. [Rheoliad 185]	Os ydi'r Awdurdod yn bwriadu dal buddion yn ôl, rhaid dilyn y weithdrefn a nodir yn Rheoliad 186. Bydd yr Awdurdod yn ystyried pob achos yn unigol.
Talu'r tâl lwfans oes ar ran aelodau (Rheoliad 188)	Ar gais aelod o'r cynllun, caiff y rheolwr cynllun, ar ran yr aelod, dalu unrhyw swm sy'n daladwy drwy ffi lwfans oes o dan adran 214 o Ddeddf Cyllid 2004. Caiff y rheolwr cynllun gydymffurfio â'r cais dim ond os yw'r aelod yn talu'r swm dan sylw ar neu cyn y dyddiad pryd y bu'r digwyddiad neu pryd mae'r aelod yn awdurdodi didynnu swm o gyfandaliad sy'n dod yn ddyledus i'r aelod dan y cynllun ar yr un pryd ag y bu'r digwyddiad. [Rheoliad 188]	Caiff penderfyniadau eu gwneud ar sail achosion unigol gan y Prif Swyddog Tân, mewn ymgynghoriad â'r Trysorydd. .
Ni chaiff swm y pensiwn ychwanegol cronodig fod yn fwy na'r terfyn cyffredinol o pensiwn ychwanegol (Atodlen 1 Rhan 1, Paragraff 4)	Rhaid i gyfanswm y pensiwn ychwanegol cronodig beidio â bod yn fwy na therfyn penodol. Os yw'n ymddangos i'r rheolwr cynllun fod aelod sydd wedi dewis gwneud cyfraniadau cyfnodol, caiff y rheolwr cynllun ganslo'r dewisiad (drwy hysbysu'r aelod yn ysgrifenedig). [Atodlen 1 Rhan 1, Paragraff 4]	Os yw'n ymddangos fod cyfanswm pensiwn aelod sydd wedi dewis gwneud cyfraniadau cyfnodol am fod yn fwy na'r terfyn, bydd yr Awdurdod yn debygol o ganslo'r dewisiad hwnnw. Ystyrir unigol.
Dewisiad aelod i wneud taliadau cyfnodol ar gyfer pensiwn ychwanegol (Atodlen 1 Rhan 1, Paragraff 7)	Os yw aelod o'r cynllun yn dymuno gwneud taliadau cyfnodol ar gyfer pensiwn ychwanegol, gall y rheolwr cynllun osod isafswm y mae'n rhaid ei thalu. [Atodlen 1 Rhan 1, Paragraff 7(3)]	Pan fo Aelod o'r Cynllun yn dymuno gwneud taliadau cyfnodol ar gyfer pensiwn ychwanegol, cyn cytuno ar y modd o dalu, bydd yr Awdurdod yn cysylltu â'r gweinyddwyr pensiwn i osod yr isafswm sy'n rhaid ei dalu.

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
Taliadau cyfnodol (Atodlen 1 Rhan 2, Paragraff 8)	Os yw aelod o'r cynllun eisiau gwneud taliadau cyfnodol er mwyn cael pensiwn ychwanegol, ond nad yw eisiau iddynt gael eu didynnu o gyflog pensiynadwy, caiff y rheolwr cynllun gytuno ar ddull arall o dalu. [Atodlen 1 Rhan 2, Paragraff 8 (3)]	Ni fydd y rheolwr cynllun yn caniatáu i aelod wneud taliadau rheolaidd er mwyn cael pensiwn ychwanegol heblaw drwy eu didynnu o gyflog pensiynadwy.
Taliadau cyfnodol yn ystod cyfnodau o dâl pensiynadwy tybiedig (Atodlen 1 Rhan 2, Paragraff 10)	Ar ôl cyfnod o gyflog pensiynadwy rhagdybiedig neu gyfnod o gyflog is, caiff yr aelod roi rhybudd ysgrifenedig i'r rheolwr cynllun yn awdurdodi'r cyflogwr i ddidynnu cyfanswm y taliadau – a fyddai wedi cael eu gwneud petai ond am yr absenoldeb – o gyflog yr aelod yn ystod y cyfnod o chwe mis ar ôl diwedd cyfnod y cyflog is. Gall y rheolwr cynllun ymestyn y cyfnod hwn o chwe mis. [Atodlen 1 Rhan 2, Paragraff 10(4)]	Dim ond mewn amgylchiadau eithriadol y bydd yr Awdurdod yn ymestyn y cyfnod o daliadau pensiwn rhagdybiedig hwn o chwe mis.
Diogelwch Taprog Ystyr "dyddiad cau diogelwch taprog" (Atodlen 2 Rhan 1, Paragraff 3)	Mae'r dyddiadau cau ar gyfer diogelwch taprog ar gyfer aelodau diogelwch taprog ar gael yn nhablau cynllun 1992 yn Atodlen 2 Rhan 4. Yn y rhan fwyaf o achosion, gellir canfod y dyddiad cau priodol drwy droi at y band o ddyddiadau pryd mae pen-blwydd y diffoddwr tân. Mae'r dyddiad diogelwch taprog ar gyfer aelod diogelwch taprog o FPS 2007 y mae paragraff 9(5) neu 21 yn gymwys iddo (aelodau sy'n dychwelyd i wasanaeth pensiynadwy) yn cael ei benderfynu gan y rheolwr cynllun. [Atodlen 2 Rhan 1, Paragraff 3(3); Atodlen 2 Rhan 2, Paragraff 9(5); ac Atodlen 2 Rhan 3, Paragraff 21]	Cafodd Aelodau'r Cynllun wybod am eu dyddiadau diogelwch taprog pan gyflwynwyd cynllun 2015.

Mae Rhan 2 yn berthnasol i bob diffoddwr tân sy'n aelod o Reoliadau Cynllun Pensiwn y 'Diffoddwyr Tân' (Cymru) 2007

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Rheol 1(6) to (9) – Disgresiwn i dderbyn statws “partner enwebedig” pan fo aelod o'r cynllun a'i bartner wedi bod wedi mewn perthynas ers llai na 2 flynedd.</p>	<p>Yn ddibynnol ar fodloni gofynion enwebu eraill fel y nodir yn Rhan 2, Rheol 1 o Orchymyn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Cymru) 2007, mae gan yr Awdurdod Tân ac Achub ddisgresiwn i dderbyn enwebiad o bartner gan aelod o'r cynllun cyn y mae eu perthynas wedi parhau am gyfnod o ddwy flynedd.</p>	<p>Cyn derbyn yr enwebiad rhaid i'r Awdurdod fod yn fodlon bod y person enwebedig yn berson a oedd yn ddibynnol ar yr aelod. Ystyrir pob achos ar sail unigol a rhaid darparu manylion llawn am yr amgylchiadau.</p>
<p>Ymddeoliad sy'n cael ei ysgogi gan yr aelod (Rheoliad 5)</p>	<p>Os yw aelod-ddiffoddwr tân, ac eithrio aelod-ddiffoddwr tân arbennig, yn bodloni amod cymhwyster, yn cael pensiwn gohiriedig, a'i fod pan mae'n 55 oed neu drosodd ond cyn yr oedran budd arferol (sef 65) yn gofyn am daliad cynnar drwy roi hysbysiad ysgrifenedig i'r Awdurdod Tân ac Achub, mae gan yr Awdurdod ddisgresiwn i wrthod y cais os yw'r pensiwn, sy'n llai na'r swm priodol o ostyngiad actiwaraid, yn debygol o fod yn llai na'r isafswm pensiwn gwarantiedig a fyddai'n daladwy oddi ar oedran pensynadwy'r Wladwriaeth.</p>	<p>Fe all yr Awdurdod wrthod cais diffoddwr tân am daliad cynnar o bensiwn gohiriedig os yw'n debygol y bydd hyn yn is na'r Isafswm Pensiwn Gwarantiedig pan fydd wedi cyrraedd oed pensiwn y Wladwriaeth. Ystyrir pob achos ar sail unigol</p>
<p>Ymddeoliad cynnar a ysgogir gan yr Awdurdod. (Rheol 6)</p>	<p>Gall yr Awdurdod Tân ac Achub, ar ôl ystyried rheolaeth ddarbodus, effeithiol ac effeithlon o'i swyddogaethau a'r costau sy'n debygol o fod mewn achos penodol, benderfynu y dylai diffoddwr tân – ac eithrio aelod sy'n ddiffoddwr tân arbennig – sydd o leiaf 55 oed ond dan yr oedran ymddeol arferol (60) ymddeol o gyflogaeth yr Awdurdod gan dalu, ar unwaith, bensiwn a gyfrifi ar sail yr un egwyddorion â phensiwn arferol o dan Ran 3, Rheol 1 o Orchymyn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Cymru) 2007.</p>	<p>Ni fydd yr Awdurdod fel ar fer yn gwarantu taliadau cynnar at ddibenion effeithlonrwydd busnes neu i hepgor unrhyw ostyngiad actiwaraid, ac eithrio dan amgylchiadau eithriadol, ar ôl ystyried yr achos busnes; rhaid i hyn gael ei gytuno gan y Prif Swyddog Tân mewn ymgynghoriad â'r Trysorydd.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Disgresiwn i benderfynu y dylid trin rhai taliadau penodol, nad ydynt yn rhai pensiynadwy fel arall, fel rhai pensiynadwy ar gyfer rhoi Budd Pensiwn Ychwanegol i'r aelod-ddiffoddwr tân. (Rheol 7B)</p>	<p>Mae gan yr Awdurdod Tân ac Achub ddisgresiwn i benderfynu y gellir trin y buddion y cyfeirir atynt yn Rheol 7B(5) fel rhai pensiynadwy ar gyfer rhoi Budd Pensiwn Ychwanegol i'r diffoddwr tân.</p> <p>(Ond sylwer y bydd, yn unol â Rhan 11, Rheol 1(6), pan fo lwfans neu dâl atodol a dalwyd i ddiffoddwr tân yn cael ei drin yn bensiynadwy cyn 1 Gorffennaf 2013 ond nad yw'n dâl pensiynadwy o fewn ystyr Rhan 11, Rheol 1(a), yn parhau i gael ei drin yn bensiynadwy cyhyd â bod y diffoddwr tân yn parhau i'w dderbyn heb doriad yn y taliad.)</p>	<p>Bydd yr Awdurdod yn trin taliadau Datblygiad Proffesiynol Parhaus a Dyrchafiadau Dros Dro fel Buddion Pensiwn Ychwanegol sy'n bensiynadwy.</p>
<p>Disgresiwn i gymudo pensiwn bach i gyfandaliad cymudo bach. (Rheol 10)</p>	<p>Os yw cyfanswm unrhyw bensiwn(bensiynau) sy'n daladwy i aelod sydd wedi cyrraedd oedran pensiynadwy Gwladol, dan Ran 3 ac nad yw, os yw'n berthnasol, o dan Ran 6, Rheol 1 (pensiwn credyd pensiwn) o Orchymyn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân 2007, ynghyd ag unrhyw gynnydd dan Ddeddf Pensiwn (Cynnydd) 1971, yn uwch na'r terfynu cymudo i ddibenion Rhan 1 o Atodlen 29 i Ddeddf Cyllid 2004 (rheol cyfandaliad), gall yr Awdurdod Tân ac Achub, os yw'n ystyried hynny'n briodol, gymudo'r pensiwn(pensiynau) i gyfandaliad yn unol â chyfarwyddyd Actiwari'r Cynllun.</p>	<p>Lle bo hynny'n addas bydd yr Awdurdod yn caniatáu cymudo pensiwn ach i gyfandaliad yn unol â'r terfynol ariannol a osodwyd. Ystyrir pob achos ar sail unigol.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Disgresiwn i ganiatáu i ddiffoddwr tân ddyrannu cyfran o bensiwn i ddibynnydd ac eithrio gŵr neu wraig, partner sifil, neu bartner enwebedig. (Rheol 11, paragraffau 2(b) a 3)</p>	<p>Gall yr Awdurdod Tân ac Achub dynnu cydsyniad yn ôl rhag dyrannu cyfran o bensiwn i berson ac eithrio gŵr, gwraig, partner sifil neu bartner enwebedig os nad ydynt wedi'u bodloni bod y person yn ddigon dibynnol ar yr aelod-ddiffoddwr tân.</p>	<p>Os caiff cyfran o bensiwn ei ddyrannu i ddibynnydd nad ydyw'n wŵr, gwraig, partner sifil neu bartner sydd yn cyd-fyw â'r aelod, bydd yr Awdurdod yn tynnu'r taliad yn ôl os nad ydynt yn fodlon bod y person enwebedig yn ddibynnydd addas. Ystyrir pob achos ar sail unigol a bydd rhaid dangos manylion llawn am yr amgylchiadau.</p>
<p>Gofyniad i gael, a derbyn, barn ynghylch disgwyliad oes arferol i ddibenion dyrannu. (Rheol 11, paragraff 6(a))</p>	<p>Os yw aelod o Gynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân 2007 yn dymuno dyrannu cyfran o bensiwn er mwyn buddiolwr, rhaid i'r aelod hwnnw fodloni'r Awdurdod Tân ac Achub ynghylch ei ddisgwyliad oes arferol ar adeg y cais. Nid oes manylion ynghylch sut i wneud hyn, e.e. barn feddygol gan feddyg teulu'r diffoddwr tân, neu'r Meddyg Iechyd Galwedigaethol neu Ymarferwr Meddygol Cymwys Annibynnol, felly rhaid i'r Awdurdod benderfynu ar ei bolisi ar gyfer y dull o profi.</p>	<p>Pan fo Diffoddwr Tân yn dewis ildio rhan o'i bensiwn (yn unol â Rhan 3, Rheol 11, Paragraffau 2(b) a 3), bydd yr Awdurdod yn cyfeirio'r unigolyn am archwiliad meddygol i sicrhau eu bod mewn iechyd da cyn gadael iddynt wneud hynny. Bydd Yr Awdurdod yn cyfeirio'r unigolyn at Ymarferwr Meddygol Cymwys Annibynnol; yr aelod fydd yn talu'r costau.</p>
<p>Aelodau debyd pensiwn. (Rheol 12)</p>	<p>Rhaid i'r Awdurdod Tân ac Achub ddarparu prisiadau pensiwn a'r wybodaeth a allai fod yn angenrheidiol mewn perthynas ag achosion o ysgariad neu ddiddymu partneriaeth sifil, a bydd yn cymryd camau priodol i gofnodi a gweinyddu Gorchmynion Atafaelu. Mewn achos o Orchymyn Rhannu Pensiwn, bydd hawliau pensiwn yr aelod o'r cynllun yn cael ei ddosrannu yn unol â chyfarwyddiadau'r Llys, deddfwriaeth ysgaru/diddymu, Rhan 3, Rheol 12 o Orchymyn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Cymru) 2007, a'r cyfarwyddyd a'r ffactorau a baratowyd gan Actiwari'r Cynllun.</p> <p>Caiff yr Awdurdod benderfynu ynghylch y ffioedd i'w codi am ei weinyddu.</p>	<p>Defnyddio'r disgresiwn hwn,; yr Awdurdod i benderfynu ar y ffioedd gweinyddol.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Rhan 4 Disgresiwn, yn ddibynnol ar gais gŵr, gwraig, partner sifil neu bartner enwebedig i aelod-ddiffoddwr tân, i gymudo cyfandaliad cymudo bach. (Rheol 5)</p> <p>Disgresiwn, yn ddibynnol ar gydsyniad y rhiant sydd gan blentyn ar ôl, gwarcheidwad iddo neu'r plentyn (os nad yw dan oed) i gyfnewid pensiwn plentyn am gyfandaliad cymudo bach. (Rheol 12)</p>	<p>Os nad yw cyfanswm unrhyw bensiwn sy'n daladwy i ŵr, gwraig, partner sifil neu bartner enwebedig dan ddarpariaethau Gorchymyn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Cymru) 2007, yn uwch na'r terfyn cymudo i ddibenion paragraff 20 o Atodlen 29 i Ddeddf Cyllid 2004 (budd pensiwn cyfandaliad) ac os yw'r derbynnydd yn gofyn hynny, caiff Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru gyfnewid (gymudo) y cyfan o'r pensiwn am gyfandaliad yn unol â'r ffactorau a baratowyd gan Actiwari'r Cynllun ac sydd mewn grym pan mae'r cymudiad yn cael effaith.</p> <p>Os yw cyfanswm y lwfans plentyn sy'n daladwy dan ddarpariaethau Gorchymyn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Cymru) 2007 yn uwch na'r terfyn cymudo i ddibenion paragraff 20 o Atodlen 29 i Ddeddf Cyllid 2004 ac</p> <p>(a) mae'r Awdurdod Tân ac Achub wedi'i fodloni fod rhesymau digonol, ac</p> <p>(c) mae rhiant sy'n goroesi neu warcheidwad y plentyn neu – os nad yw'r un ohonynt – y plentyn (os nad yw dan oed) yn cydsynio,</p> <p>mae gan yr Awdurdod ddisgresiwn i gyfnewid y pensiwn am gyfandaliad yn unol â chyfarwyddyd Actiwari'r Cynllun ar yr adeg pryd daw'r pensiwn yn daladwy.</p>	<p>Yr Awdurdod i ganiatáu cymudo pensiwn bach i gyfandaliad yn unol â'r cyfyngiadau ariannol a osodwyd. Ystyrir pob achos yn unigol.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Rhan 5: Dyfarniadau ar farwolaeth</p> <p>66. Disgresiwn mewn perthynas â derbynnydd grant marwolaeth a grant marwolaeth ar ôl ymddeol (Rheolau 1 a 2)</p>	<p>Pan fydd farw aelod-ddiffoddwr tân neu aelod sy'n bensiwnwr, caiff yr Awdurdod Tân ac Achub dalu grant marwolaeth a asesir yn unol â Rhan 5, Rheolau 1 a 2 o Orchymyn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Cymru) 2007 i berson neu bersonau sy'n briodol ym marn yr Awdurodd, a hynny yn unol â Rhan 5, Rheol 1, paragraff 10 o'r Gorchymyn.</p>	<p>Yr Awdurdod i wneud y penderfyniad terfynol ynghylch dyfarnu grant marwolaeth ar ôl ymddeol fel y bo hynny'n briodol yn eu barn hwy.</p>
<p>Rhan 6: Rhannu pensiwn ar adeg ysgaru</p> <p>68. Disgresiwn, gyda chytundeb yr aelod o gredyd pensiwn, i gyfnewid y cyfan o bensiwn credyd pensiwn am gyfandaliad cymudo bach. (Rheol 2)</p>	<p>Yn yr amgylchiadau a ddisgrifir yn rheoliad 3(2)(b) o Reoliadau Rhannu Pensiwn (Budd Credyd Pensiwn) 2000, os yw cyfanswm y pensiwn credyd pensiwn sy'n daladwy o dan ddarpariaethau Gorchymyn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân 2005 yn uwch na'r terfyn cymudo i ddibenion paragraff 20 o Atodlen 29 i Ddeddf Cyllid 2004 ac</p> <p>a) mae'r Awdurdod Tân ac Achub wedi'i fodloni bod rhesymau digonol, a</p> <p>b) mae'r aelod o gredyd pensiwn yn cydsynio,</p> <p>gall yr Awdurdod gyfnewid y pensiwn am gyfandaliad a gyfrifir yn unol â'r ffactorau a ddarperir gan Actiwari'r Cynllun ar adeg cymudo.</p>	<p>Dan amgylchiadau ysgaru fe all yr Awdurdod ganiatáu cymudo pensiwn bach i gyfandaliad yn unol yn unol â'r cyfyngiadau ariannol a osodwyd. Ystyrir pob achos ar sail unigol.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Disgresiwn i dalu grant marwolaeth ar ôl ymddeol mewn perthynas ag aelod o gredyd pensiwn i berson neu bersonau sy'n addas ym marn yr Awdurdod Tân ac Achub. (Rheol 5, paragraff 2)</p>	<p>Os bydd farw aelod o gredyd pensiwn o fewn pum mlynedd i'w hawlogaeth i bensiwn credyd pensiwn gael ei dalu, a chyn ei ben-blwydd yn 75 oed a bod gwahaniaeth rhwng</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ y swm sydd bum gwaith y pensiwn, wedi'i gyfrifo ar y gyfradd flynyddol sydd mewn grym ar y dyddiad pryd cafodd ei dalu, a ☐ y rhandaliadau o bensiwn a dalwyd <p>gall yr Awdurdod Tân ac Achub dalu grant marwolaeth ar ôl ymddeol sy'n swm y gwahaniaeth i berson neu bersonau sy'n addas ym marn yr Awdurdod.</p>	<p>Yr Awdurdod i wneud y penderfyniad terfynol ynghylch dyfarnu grant marwolaeth ar ôl ymddeol fel y bo hynny'n briodol yn eu barn hwy.</p>
<p>Rhan 8: Penderfynu ynghylch cwestiynau ac apeliadau 70. Disgresiwn i ymestyn y terfyn amser ar gyfer apêl yn erbyn penderfyniad yr Awdurdod Tân ac Achub ar sail cyngor meddygol. (Rheol 4, paragraff 4)</p>	<p>Os yw person sy'n dymuno apelio dan Ran 8, Rheol 4 o Orchymyn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân 2007 yn erbyn penderfyniad ar sail cyngor meddygol, yn methu cyflwyno'r hysbysiad apêl ac unrhyw ddogfennau ategol cyn pen y 28 diwrnod a ganiateir ar gyfer cyflwyno'r cyfryw apêl, mae gan yr Awdurdod Tân ac Achub ddisgresiwn i ymestyn y terfyn amser o 28 diwrnod.</p>	<p>Os na wneir yr apêl o fewn y terfyn amser a nodwyd, a bod yr Awdurdod o'r farn nad oherwydd methiant y person ei hun y mae'r person wedi peidio â rhoi hysbysiad o fewn y cyfnod gofynnol, bydd yr Awdurdod yn ymestyn y terfyn amser hyd at uchafswm o fis o ddyddiad y terfyn amser gwreiddiol.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Disgresiwn i dynnu'n ôl y cyfan neu ran o bensiwn Rhan 3 (dyfarniadau personol) am unrhyw gyfnod pryd y mae'r person sydd â hawl iddo yn cael ei gyflogi eto fel diffoddwr tân, neu mewn unrhyw rinwedd arall gan Awdurdod Tân ac Achub. (Rheol 3)</p>	<p>Mater o ddisgresiwn i'r Awdurdod yw tynnu pensiwn yn ôl ar adeg ailgyflogi, ond fel arfer bydd Awdurdod yn rhoi ystyriaeth i delerau Rhan 9, Rheol 3, i'r egwyddorion lleihau sydd yng Nghylchlythyr Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân 10/2009, ac i gyfarwyddyd Trysorlys EM, h.y. ni ddylai'r pensiwn sy'n ddyledus o dan Gynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân 2007 ynghyd â chydabyddiaeth ariannol o'r gyflogaeth newydd fod yn uwch na'r tâl pensiynadwy y cyfrifwyd pensiwn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân 2007 arno (gan ystyried cynnydd costau byw). I'r graddau y mae, bydd pensiwn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân 2007 yn cael ei leihau am gyfnod y gyflogaeth.</p>	<p>Os ydi'r diffoddwr tân wedi ymddeol ac wedi ei gyflogi eto fel diffoddwr tân, bydd eu pensiwn yn cael ei leihau.</p>
<p>Disgresiwn i wahardd talu pensiwn gohiriedig yn gynnar dan Ran 3, Rheol 3, paragraff 4 oherwydd bod diffoddwr tân wedi cael ei ddiswyddo o gyflogaeth Awdurdod Tân ac Achub. (Rheol 4)</p>	<p>Mae gan yr Awdurdod ddisgresiwn i wahardd talu pensiwn gohiriedig yn gynnar cyn 65 oed, neu cyn 69 oed yn achos aelod wrth gefn arbennig, i ddiffoddwr tân sy'n cael ei ddiswyddo o gyflogaeth yr Awdurdod os teimlir bod hynny'n briodol mewn achos penodol.</p> <p>Ni chrybwyllir y rheswm dros "ddiswyddo". Mae'n bosibl y bydd yr Awdurdod yn dymuno ystyried gwahaniaeth o ran ymdrin â diswyddo oherwydd tramgwydd a diswyddo oherwydd analluogrwydd meddygol (pan na fyddai'r person â hawl i ddyfarniad ar sail afiechyd).</p>	<p>Mae'n bosibl na fydd pensiwn gohiriedig yn cael ei dalu'n gynnar oherwydd anabledd parhaol os ydi'r Diffoddwr Tân wedi cael ei ddiswyddo gan yr Awdurdod. Ystyrir pob achos ar sail unigol.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Disgresiwn i dynnu pensiwn yn ôl yn gyfan neu'n rhannol, yn barhaol neu dros dro, pan ddyfernir person yn euog o rai troseddau penodol. (Rheol 5, paragraffau 1 i 3)</p>	<p>Mae gan yr Awdurdod ddisgresiwn i ddefnyddio'r pwerau sydd yn Rhan 9, Rheol 5, paragraffau 1 i 3 o Orchymyn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Cymru) 2007 i dynnu pensiwn yn ôl yn gyfan neu'n rhannol, yn barhaol neu dros dro pan ddyfernir person yn euog o droseddau os ydi'r Awdurdod o'r garn bod hynny'n briodol dan yr amgylchiadau ac os ydi'r achos yn dod o dan delerau Rhan 9 Rheol 5 o'r Gorchymyn ac yn amodol ar ardystiad yr Ysgrifennydd Gwladol lle bo angen. .</p>	<p>Os dyfernir person yn euog am droseddau sydd yn Rhan 9 Rheol 5, ystyrir pob achos ar sail unigol.</p>
<p>Disgresiwn, ar unrhyw adeg ac i'r cyfryw raddau y gwêl yr Awdurdod Tân ac Achub yn dda, i adfer pensiwn a dynnwyd yn ôl o dan Ran 9, Rheol 5, paragraffau 1 i 3, neu i wneud cais amdano er budd unrhyw ddibynnydd sydd gan y pensiywr. (Rheol 5, paragraff 4)</p>	<p>Os yw'r Awdurdod yn tynnu pensiwn yn ôl o dan Ran 9, Rheol 5, paragraffau 1 i 3 o Orchymyn Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Cymru) 2007, yn ddibynnol ar amgylchiadau'r achos, gallant ystyried ei gymhwyso er budd unrhyw ddibynnydd sydd gan y pensiywr neu ei adfer i'r pensiywr.</p>	<p>Mae'n bosib y bydd yr Awdurdod yn adfer pensiwn a dynnwyd yn ôl dan Rhan 9 Rheol 5 neu'n ei gymhwyso er budd unrhyw ddibynnydd sydd gan y pensiywr. Ystyrir pob achos ar sail unigol.</p>
<p>Disgresiwn i benderfynu i ba raddau y dylai dyfarniad gael ei fforffedu gan berson sydd wedi cael ei ddyfarnu'n euog o drosedd o dan adran 34(6) o Ddeddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004 (gweithredoedd neu anweithredoedd i ddibenion cael dyfarniadau neu symiau eraill). (Rheol 6)</p>	<p>Os yw person wedi cael ei ddyfarnu'n euog o drosedd o dan adran 34(6) o Ddeddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004 (gweithredoedd neu anweithredoedd i ddibenion cael dyfarniadau neu symiau eraill) mae gan yr Awdurdod ddisgresiwn i fynnu bod y cyfryw symiau o'r pensiwn yn cael eu fforffedu, fel y gwelant yn briodol yn ôl amgylchiadau'r achos.</p>	<p>Bydd yr Awdurdod yn ystyried i ba raddau y dylid fforffedu'r wobr dan yr amgylchiadau a nodir yn Rhan 9, Rheol 6. Ystyrir pob achos yn unigol.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Rhan 11 Disgresiwn i ddidynnu cyfraniadau pensiwn o bob rhandaliad o dâl pensiynadwy fel y mae'n ddyledus (neu drwy unrhyw ddull arall o dalu y cytuna'r Awdurdod Tân ac Achub a'r aelod arno). (Rheol 3, paragraff 2)</p>	<p>Fel arfer, caiff cyfraniadau eu didynnu o randaliadau o gyflog, ond mae gan yr Awdurdod ddisgresiwn i gasglu'r cyfraniadau sy'n ddyledus drwy ddull arall os bydd angen.</p>	<p>Ystyrir pob achos yn unigol.</p>
<p>Disgresiwn i ymestyn y terfyn amser y caiff aelod, ac eithrio aelod-ddiffoddwr tân arbennig, wneud cais am daliad gwerth trosglwyddo o gynllun pensiwn analwedigaethol. (Rheol 9(1)(c)(ii))</p>	<p>Mae gan yr Awdurdod ddisgresiwn i dderbyn cais aelod o'r cynllun am daliad gwerth trosglwyddo o gynllun pensiwn analwedigaethol pan fo'r cais yn cael ei wneud fwy na blwyddyn ar ôl i'r aelod ddod yn gymwys i fod yn aelod-ddiffoddwr tân.</p>	<p>Ni fydd yr Awdurdod yn ymestyn y terfyn amser o flwyddyn ac eithrio dan amgylchiadau eithriadol e.e. y Gweinyddwr Pensiwn heb weithredu cais yr aelod.</p>
<p>Disgresiwn i adennill y cyfan neu ran o ordaliad yn dilyn marwolaeth pensiynwr na chafodd yr Awdurdod Tân ac Achub wybod amdani (os bosibl drwy ei osod yn erbyn unrhyw ddyfarniadau eraill sy'n daladwy o dan Gynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân mewn perthynas â'r sawl a fu farw). (Rheol 3, paragraff 5)</p>	<p>Pan nad yw'r Awdurdod yn cael ei hysbysu am farwolaeth pensiynwr a bod y pensiwn felly wedi parhau i gael ei dalu, mae gan yr Awdurdod ddisgresiwn i adennill y cyfan neu ran o'r gordaliad fel y gwelant yn dda, a gallant ei adennill drwy ei osod yn erbyn unrhyw ddyfarniad arall sy'n daladwy o dan Orchymyn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân 2007 mewn perthynas â'r sawl a fu farw.</p>	<p>Bydd yr Awdurdod yn adfer unrhyw ordaliadau a wneir yn dilyn marwolaeth pensiynwr yn unol â chyfarwyddyd Trysorydd Ei Mawrhydi 'Rheoli Arian Cyhoeddus'.</p>
<p>Disgresiwn, yn dilyn marwolaeth person, ynghylch derbynnydd(derbynwyr) symiau sy'n llai na'r swm a bennir yn Neddf Gweinyddu Ystadau (Taliadau Bach) 1965. (Rheol 6, paragraff 1)</p>	<p>Pan fydd farw person a oedd i fod i dderbyn, mewn perthynas â dyfarniad, swm nad oedd yn uwch na £5,000 (ar hyn o bryd), caiff yr Awdurdod dalu'r swm sy'n ddyledus i'r person neu'r personau y gwêl yr Awdurdod yn dda heb orfod llunio Grant Profiant neu unrhyw brawf arall o hawl.</p>	<p>Defnyddio'r disgresiwn hwn.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Disgresiwn i gadw symiau yn ôl sy'n ddyledus mewn perthynas â dyfarniad i ddiffoddwr tân pan fu colled yn arian yr Awdurdod Tân ac Achub o ganlyniad i dwyll, lladrad neu esgeulustod ar ran y person hwnnw mewn cysylltiad â'i gyflogaeth (Rheol 6, paragraffau 4 i 7)</p>	<p>Os bu colled yn arian yr Awdurdod o ganlyniad i dwyll, lladrad neu esgeulustod ar ran diffoddwr tân mewn cysylltiad â'i gyflogaeth, gall yr Awdurdod ystyried defnyddio'r pwerau sydd yn Rhan 14, Rheol 6 o Orchymyn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Lloegr) 2006 i gadw'n ôl y cyfan neu ran o unrhyw symiau sy'n ddyledus iddo/iddo gan yr Awdurdod mewn perthynas â dyfarniad. Rhaid i'r holl swm a gedwir yn ôl beidio â bod yn fwy na swm y golled nac unrhyw ran o swm sy'n ddyledus nad ellir ei phriodoli i wasanaeth fel gweithiwr i Awdurdod Tân ac Achub. Yn achos unrhyw anghydfod am swm y golled, ni chaniateir cadw dim yn ôl oni bai fod y golled wedi dod yn bosibl i'w hadfer gan y person sydd â hawl i'r dyfarniad o dan orchymyn llys cymwys. Rhaid i'r Awdurdod ddarparu tystysgrif i'r person sydd â hawl i'r dyfarniad, i ddangos y swm sy'n cael ei chadw'n ôl.</p>	<p>Bydd yr Awdurdod yn cadw symiau yn ôl sy'n ddyledus mewn perthynas â dyfarniad i ddiffoddwr tân pan fu colled yn arian ATAGC o ganlyniad i dwyll, lladrad neu esgeulustod ar ran y person hwnnw mewn cysylltiad â'i gyflogaeth.</p>
<p>Disgresiwn i ymestyn y terfyn amser o 28 diwrnod, pryd mae'n rhaid i berson gyflwyno apêl feddygol, i gyfnod nad yw'n fwy na 6 mis. (paragraff 1(2))</p>	<p>Mae gan yr Awdurdod Tân ac Achub ddisgresiwn i ganiatáu i ymestyn y terfyn amser o 28 diwrnod pryd y mae'n rhaid i berson gyflwyno apêl feddygol, i gyfnod nad yw'n fwy na 6 mis ar ôl dyddiad rhyddhau'r dogfennau dan Ran 8, Rheol 4, paragraff 4 o Orchymyn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Cymru) 2007.</p>	<p>Os na wneir yr apêl o fewn y terfyn amser a nodwyd, a bod yr Awdurdod o'r farn nad oherwydd methiant y person ei hun y mae'r person wedi peidio â rhoi hysbysiad o fewn y cyfnod gofynnol, bydd yr Awdurdod yn ymestyn y terfyn amser hyd at uchafswm o fis o ddyddiad y terfyn amser gwreiddiol.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>Disgresiwn, pan fo Bwrdd Apeliadau Meddygol yn penderfynu o blaid yr Awdurdod Tân ac Achub ac yn datgan bod apêl yr apelydd, yn eu barn nhw, yn “wacsaw, blinderus neu'n amlwg yn ddi-sail”, i fynnu bod yr apelydd yn talu'r cyfryw swm i'r Awdurdod Tân ac Achub ag y gwelant yn dda, heb fod yn fwy na chyfanswm y ffioedd a'r lwfansau sy'n daladwy gan yr Awdurdod i'r Bwrdd o dan Atodiad 2, paragraff 9(1). (paragraff 10(2))</p>	<p>Os yw'r Bwrdd Apeliadau Meddygol yn penderfynu ar apêl o blaid yr Awdurdod a'u bod yn adrodd bod yr apêl a gyflwynwyd gan yr apelydd, yn eu barn nhw, yn un wacsaw, blinderus neu'n amlwg yn un ddi-sail, gall yr Awdurdod fynnu bod yr apelydd yn talu i'r Awdurdod y cyfryw swm sy'n hafal i, ond heb fod yn fwy na, chyfanswm y ffioedd a'r lwfansau sy'n daladwy i'r Bwrdd fel y penderfyna'r Ysgrifennydd Gwladol. (Gweler y gofyniad i hysbysu'r person o'r posibilrwydd hwn o dan Atodiad 2, paragraff 4(5)(i)).</p>	<p>Os ydi'r Bwrdd Apeliadau Meddygol yn penderfynu bod yr apêl yn 'un wacsaw, blinderus neu'n amlwg yn un ddi-sail' bydd yr Awdurdod yn mynnu bod yr apelydd yn talu swm priodol iddo heb fod yn uwch na'r swm sydd wedi ei gapio yn unol â'r rheoliadau.</p>
<p>Disgresiwn i fynnu bod yr apelydd yn talu'r cyfryw swm i'r Awdurdod Tân ac Achub ag y gwêl yr Awdurdod yn dda, heb fod yn fwy na chyfanswm ffioedd a lwfansau'r Bwrdd Apeliadau Meddygol sy'n daladwy i'r Bwrdd gan yr Awdurdod o dan Atodiad 2, paragraff 9(1), mewn amgylchiadau pan fo'r apelydd yn rhoi hysbysiad i'r Bwrdd Apeliadau Meddygol, gan dynnu'r apêl yn ôl neu ofyn am ganslo neu ohirio'r dyddiad a bennwyd ar gyfer yr archwiliad meddygol llai na 22 diwrnod gwaith cyn y dyddiad a bennwyd, neu os yw gweithredoedd neu anweithredoedd yr apelydd yn achosi i'r Bwrdd ganslo neu ohirio llai na 22 diwrnod cyn y dyddiad a bennwyd. (paragraff 10(3))</p>	<p>Os yw'r apelydd yn tynnu'r apêl yn ôl neu'n gofyn am ganslo neu ohirio'r dyddiad a bennwyd ar gyfer cyfweliad neu archwiliad meddygol gan y Bwrdd Apeliadau Meddygol llai na 22 diwrnod gwaith cyn y dyddiad a bennwyd, neu os yw gweithredoedd neu anweithredoedd yr apelydd yn achosi i'r bwrdd ganslo neu ohirio'r dyddiad a bennwyd, mae gan yr Awdurdod Tân ac Achub ddisgresiwn i fynnu bod yr apelydd yn talu i'r Awdurdod y cyfryw swm sy'n hafal i, ond heb fod yn fwy na, chyfanswm y ffioedd a'r lwfansau sy'n daladwy i'r Bwrdd o dan Atodiad 2, paragraff 9(1) o Orchymyn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Cymru) 2007.</p>	<p>Os yw'r apelydd yn tynnu'r apêl yn ôl llai na 22 diwrnod gwaith cyn y dyddiad a bennwyd ar gyfer y cyfweliad neu archwiliad meddygol, bydd yr Awdurdod yn mynnu bod yr apelydd yn talu'r cyfryw swm yn unol â'r rheoliadau.</p>

Mae Rhan 3 yn gymwys i bob diffoddwr tân sy'n aelod o 'Reoliadau Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Cymru) 1992'.

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
Tâl Dros Dro FPS (1992)	Penderfynu a ddylai'r gwahaniaeth rhwng cyflog sylfaenol diffoddwyr tân yn eu swydd bob dydd ac unrhyw dâl y maent yn ei gael ar ddyrchafiad dros dro neu pryd mae angen iddynt wneud dyletswyddau swydd uwch dros dro, gael ei drin fel cyflog pensiynadwy o dan drefniadau Budd Pensiwn Ychwanegol.	Mae Dyrchafiad Dros Dro i fod i gael ei drin dan drefniadau Budd Pensiwn Ychwanegol (oni bai fod y cyfnod yn bodloni'r meini prawf diogelu o dan Orchymyn y Cynllun Gorffennaf 2013).
Rheol B5C FPS (1992) – Lwfansau Dros Dro.	Penderfynu a ddylai unrhyw lwfans neu atodiad i wobrwyo sgiliau a chyfrifoldebau ychwanegol sy'n cael ei defnyddio a'u cynnal y tu hwnt i ofynion dyletswyddau diffoddwr tân o dan y contract cyflogaeth, ond sydd o fewn swyddogaethau ehangach y swydd, gael eu trin fel cyflog pensiynadwy o dan y trefniant Budd Pensiwn Ychwanegol.	Argymhellir ystyried pob lwfans neu atodiad fesul achos. (Yn unol â Rheol G1(9), pan roedd lwfans neu atodiad a delir i ddiffoddwr tân yn cael ei drin fel un pensiynadwy cyn 1 Gorffennaf 2013 ond nad yw'n gyflog pensiynadwy o fewn ystyr Rheol G1(1)(a), dylai barhau i gael ei drin fel un pensiynadwy cyhyd ag y mae'r diffoddwr tân yn parhau i'w dderbyn heb doriad yn y taliad.)

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>FPS 1992 Rheol B7 (5a) Cydsyniad i gyfnewid chwarter pensiwn yn achos diffoddwr tân na fyddai, ar ei ymddeoliad, â hawl fel arall i gyfnewid y cyfryw gyfran o bensiwn a fyddai'n darparu cyfandaliad mwy o faint na dwywaith a chwarter y swm llawn o bensiwn</p>	<p>Caiff yr Awdurdod ganiatáu i aelodau o'r cynllun sydd â llai na 30 mlynedd o wasanaeth ac sydd o dan 55 oed gyfnewid yr uchafswm o chwarter eu pensiwn am gyfandaliad pan fyddant yn ymddeol. Dan y ddarpariaeth newydd, byddai'r cyflogwr yn atebol am unrhyw gost ychwanegol a allai fod yn sylweddol os byddant yn arfer y disgresiwn hwn.</p>	<p>Ni fydd yr Awdurdod fel arfer yn caniatáu ceisiadau o'r fath, ac eithrio dan amgylchiadau eithriadol, ar ôl ystyried dogfennau'r achos busnes yn llawn; rhaid i'r Prif Swyddog Tân gymeradwyo hyn mewn ymgynghoriad â'r Trysorydd.</p>
<p>FPS 1992 Rheol B9 (2b) Dyrannu cyfran o bensiwn i ddibynnydd ac eithrio gŵr, gwraig neu bartner sifil</p>	<p>Mae Rheol B9 yn caniatáu i aelod o FPS i ddyrannu (ildio) rhan o'i bensiwn yn ystod ei oes, pan fydd yn dod yn gymwys i ymddeol, er mwyn darparu, pan fydd farw, bensiwn i wŵr, gwraig, partner sifil neu ddibynnydd.</p>	<p>Cyn cytuno i'r dyraniad hwn, rhaid i'r Awdurdod fod yn fodlon bod yr enwebai yn berson sy'n ddigon dibynnol ar yr aelod. Bydd yr Awdurdod yn ystyried y dystiolaeth ariannol dros gyfnod o ddwy flynedd.</p>
<p>FPS 1992 Rheol B9(6) Gofyniad i gael, a derbyn, barn ynghylch disgwiliad oes arferol i ddibenion dyrannu</p>	<p>Pan fo Diffoddwr Tân yn dewis ildio rhan o'i bensiwn (dan Reol B9), caiff yr Awdurdod fynnu ei fod yn cael archwiliad meddygol i sicrhau ei fod mewn iechyd da cyn caniatáu iddo/iddi wneud hynny.</p>	<p>Pan fydd Diffoddwr tân yn dewis ildio rhan o'i bensiwn, rhaid i'r Awdurdod fynnu eu bod yn cael archwiliad meddygol i sicrhau bod yr aelod mewn iechyd da cyn gadael iddynt wneud hynny. Bydd yr Awdurdod yn cyfeirio'r unigolyn at Ymarferwr Meddygol Cymwys Annibynnol a'r aelod fydd yn talu'r costau.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>FPS 1992 Rheol B12 Aelodau debyd pensiwn</p>	<p>Rhaid i'r Awdurdod ddarparu prisiadau pensiwn a'r cyfryw wybodaeth sydd ei hangen mewn perthynas ag achosion ysgariad neu ddiddymu partneriaeth sifil a chymryd camau priodol i gofnodi a gweinyddu Gorchmynion Atafaelu. Mewn achos o Orchymyn Rhannu Pensiwn, bydd hawliau pensiwn yr aelod o'r Cynllun yn cael eu dosrannu yn unol â chyfarwyddiadau'r Llys, deddfwriaeth ysgaru/diddymu, Rheol B12 o Orchymyn Cynllun Pensiwn y Dynion Tân 1992, a ffactorau a baratowyd gan Actiwari'r Cynllun.</p>	<p>Defnyddio'r disgresiwn hwn; bydd yr Awdurdod yn pennu'r ffioedd hyn fel y bo'n briodol.</p>
<p>Part 2 – dyfarniadau ar adeg marwolaeth – gwŷr, gwraidd a phartneriaid sifil</p> <p>FPS 1992 Rheol C8(6) – Disgresiwn i gynyddu lefel dyfarniad y gwŷr, gwraig neu bartner sifil am y cyfryw gyfnod y gwêl yr Awdurdod Tân ac Achub yn dda pan fo'r diffoddwr tân a'r gwŷr, y wraig neu'r partner sifil yn byw ar wahân ar adeg y farwolaeth a phan fo lefel arferol y budd yn cael ei leihau yn unol â hynny dan reolau Gorchymyn Cynllun Pensiwn y Dynion Tân 1992.</p> <p>FPS 1992 Rheol C8(7) - Disgresiwn i ganiatáu i daliad rhodd gael ei dalu, yn gyfan neu yn rhannol, mewn amgylchiadau pryd roedd y buddiolwr a'r aelod yn byw ar wahân ar adeg y farwolaeth.</p>	<p>Mae gan yr Awdurdod ddisgresiwn i ganiatáu i gynyddu dyfarniad gwŷr, gwraig neu bartner sifil sy'n goroesi neu i ganiatáu talu rhodd pensiwn yn gyfan neu'n rhannol pan fo budd yn cael ei leihau o dan Orchymyn Cynllun Pensiwn y Dynion Tân 1992 oherwydd bod y diffoddwr tân a'i wŷr, gwraig neu bartner sifil yn byw ar wahân ar adeg y farwolaeth.</p>	<p>Defnyddio'r disgresiwn hwn ar sail achosion unigol.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
FPS 1992 Rheol C9 – Adfer pensiwn Gweddwon	<p>Dan Gynllun 1992 nid oes gan berson, sydd â hawl i bensiwn gweddwon ac sydd wedyn yn priodi, yn ailbriodi, yn ffurfio partneriaeth sifil neu bartneriaeth sifil, hawl i dderbyn unrhyw daliad ar gyfrif y pensiwn mewn perthynas ag unrhyw gyfnod dilynol; ond os yw'r briodas neu'r bartneriaeth sifil yn cael ei diddymu neu os bydd farw'r parti arall iddi, caiff yr Awdurdod dalu'r cyfan neu ran o'r pensiwn am y cyfryw gyfnod ar ôl y diddymiad neu'r farwolaeth ag y gwelant yn rhesymol.</p>	<p>Mae'r Awdurdod yn annhebygol o adfer pensiwn cyn ŵr/gwraig pan ddaw priodas neu bartneriaeth sifil neu berthynas cyd-fyw newydd i ben; fodd bynnag bydd yr Awdurdod yn ystyried pob achos yn unigol.</p>
FPS 1992 Rheol D5 – buddion plant	<p>Dyfarnu budd i blentyn sy'n 17 oed neu drosodd a tharfu wedi digwydd ar addysg neu hyfforddiant galwedigaethol lawn amser.</p> <p>Mae'r FPS yn caniatáu talu pensiwn plentyn pan fo'r plentyn mewn addysg lawn amser. Mae'r ddarpariaeth hon yn caniatáu ystyried adfer y pensiwn pan fu tarfu ar addysg neu hyfforddiant galwedigaethol lawn amser.</p>	<p>Adfer y buddion yn briodol,</p>
FPS 1992 Rheol E5 ac E6 yn ddibynnol ar gyfyngiadau yn Rheol E7 – Disgresiwn i gymudo pensiwn dibynnydd	<p>Penderfyniad i gymudo cyfandaliad, rhan neu'r cyfan o bensiwn gŵr, gwraig, partner sifil neu blentyn sydd o swm cyfyngedig.</p> <p>Mae'r disgresiwn hwn yn caniatáu ystyried cyfnewid swm cyfyngedig o bensiwn gŵr, gwraig, partner sifil neu blentyn am gyfandaliad.</p>	<p>Defnyddio'r disgresiwn hwn mewn amgylchiadau eithriadol pan fo caledi ariannol yn amlwg, a'i ddirprwyo i'r Prif Swyddog Tân.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
<p>FPS 1992 Rheol G2A (3) – Disgresiwn i ymestyn y terfyn amser o 30 diwrnod pryd mae'n rhaid gwneud dewis i dalu cyfnod mamolaeth, tadolaeth neu fabwysiadu ychwanegol na thalwyd.</p>	<p>Mae gan yr Awdurdod ddisgresiwn i ganiatáu i ymestyn y terfyn amser 30 diwrnod (gan gyfrif o'r diwrnod pryd mae'r person yn dychwelyd i'r gwaith neu, os nad yw'n dychwelyd i'r gwaith, o ddiwrnod olaf cyflogaeth gyda'r Awdurdod) ar gyfer dewis talu cyfraniadau mewn perthynas â chyfnod mamolaeth, tadolaeth neu fabwysiadu na fyddai fel arall yn cyfrif fel gwasanaeth pensiynadwy.</p>	<p>Ystyrir ceisiadau hwyr hyd at uchafswm o 90 diwrnod.</p>
<p>FPS 1992 Rheol H2 Atodlen 9, Rhan 1 Paragraff 1 (2)(B) – Terfyn Amser ar gyfer Apelau yn erbyn penderfyniadau o natur feddygol</p>	<p>Mae gan yr Awdurdod ddisgresiwn i ymestyn y terfyn amser o 28 diwrnod (i uchafswm o 6 mis) ar gyfer rhoi hysbysiad o apêl yn erbyn penderfyniad o natur feddygol pan fo'r Awdurdod o'r farn nad bai yr apelydd oedd y methiant i roi hysbysiad o fewn y cyfnod o 28 diwrnod.</p>	<p>Bydd yr Awdurdod yn ystyried pob achos yn unigol.</p>
<p>FPS 1992 Rheol H2 Atodlen 9, Rhan 1 Paragraff 8 (2) (2A) – Adfer ffioedd apêl</p>	<p>Mae gan yr Awdurdod ddisgresiwn i fynnu bod yr apelydd yn talu'r cyfan neu ran o'r ffioedd a lwfansau mewn apêl feddygol os canfyddir bod yr apêl yn un wacsaw, blinderus neu'n amlwg yn un ddi-sail.</p> <p>Mae gan yr Awdurdod ddisgresiwn i fynnu bod yr apelydd yn talu'r cyfan neu ran o'r ffioedd a lwfansau mewn apêl feddygol os yw'r apelydd yn tynnu'r apêl yn ôl cyn pen 21 diwrnod gwaith cyn y dyddiad a bennwyd ar gyfer cyfweliad neu archwiliad meddygol gan y bwrdd o ganolwyr meddygol sy'n gwrando ar yr apêl.</p>	<p>Bydd yr Awdurdod fel arfer yn ceisio gwneud hyn ond bydd yn ystyried y ffeithiau ym mhob achos,</p>
<p>FPS 1992 Rheol IA2 (1) – Cymudo buddion credyd pensiwn</p>	<p>Cyfnewid (cymudo) y cyfan o bensiwn y mae gan aelod credyd pensiwn hawl iddo am gyfandaliad.</p>	<p>Bydd yr Awdurdod yn ystyried pob achos yn unigol.</p>

Rheoliad	Esboniad	Argymhelliad
FPS 1992 Rheol K3(1) – Lleihau dyfarniad afiechyd mewn achos o fethiant	Lleihau, ond nid llai na hanner ei swm, ddyfarniad afiechyd mewn achos pan fo rhywun ag anabledd parhaol ac wedi cyfrannu at ei anabledd parhaol drwy ei fethiant ei hun.	Bydd yr Awdurdod yn ystyried pob achos yn unigol.
FPS 1992 Rheol K4 Tynnu pensiwn yn ôl tra'n gyflogedig gan awdurdod tân ac achub (lleihad)	<p>Diwygio cynllun 1992 i ledaenu disgrisiwn y cyflogwyr i leihau pensiwn a delir i aelod sy'n cael ei ailgyflogi mewn unrhyw swydd gan unrhyw awdurdod tân ac achub; ac i fynnu bod y cyflogwr sy'n talu'r pensiwn yn talu i'r gronfa pensiwn y swm o pensiwn a delir ac a allai fod wedi bod yn destun lleihad dan reolau'r cynllun. Byddai'r gofyniad i'r cyflogwr fod yn atebol am y costau pan nad ydynt yn arfer y disgrisiwn i leihau pensiwn aelodau yn ofyniad cymwys i gynllun 1992 ac i gynllun 2007.</p> <p>Mae Gorchymyn Diwygio 2013 yn mynnu bod y cyflogwr yn ad-dalu'r gronfa pensiwn yn yr achos pan nad ydynt yn arfer y disgrisiwn i leihau pensiwn aelod pan mae'n cael ei ailgyflogi.</p>	Bydd lleihau pensiwn, ar sail £ am £ basis yn gymwys pan fo enillion ynghyd â thaliadau pensiwn yn y swydd newydd yn fwy na'r enillion yn y swydd flaenorol.
FPS 1992 Rheol L5 (6) – Cadw pensiwn yn ôl mewn achosion o dwyll, lladrad neu esgeulustod	Cadw'n ôl y cyfan neu ran o unrhyw daliadau sy'n ddyledus i ddiffoddwr tân mewn perthynas â phensiwn pan fu twyll, lladrad neu esgeulustod mewn cysylltiad â'i gyflogaeth gan arwain at golli arian i'r Awdurdod.	Bydd yr Awdurdod yn ystyried pob achos yn unigol.